

Schoolplan 2019-2023

Talryk VSO DRACHTEN



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Doelen en functie	4
1.3 Procedures	4
1.4 Verwijzingen	5
2 Schoolbeschrijving	6
2.1 Schoolgegevens	6
2.2 Kenmerken van het personeel	6
2.3 Kenmerken van de leerlingen	7
2.4 Kenmerken van de ouders	8
2.5 Contextanalyse Intern & Extern	8
3 Grote ontwikkeldoelen	9
3.1 Grote ontwikkeldoelen	9
3.2 Streefbeeld Passend Praktijkaanbod	9
3.3 Streefbeeld Communicatie en uitwisseling	10
3.4 Streefbeeld Didactiek en methoden	10
4 Onderwijskundig beleid	12
4.1 De missie van de school	12
4.2 De visie van de school	13
4.3 Levensbeschouwelijke identiteit	14
4.4 Sociaal Emotioneel Leren	14
4.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie	15
4.6 Leerstofaanbod	15
4.7 Taal & Communicatie	16
4.8 Rekenen	16
4.9 Les- en leertijd	16
4.10 Pedagogisch handelen	16
4.11 Didactisch handelen	17
4.12 Klassenmanagement	17
4.13 Zorg en begeleiding	17
4.14 Afstemming	18
4.15 Opbrengstgericht werken	18
4.16 Resultaten	19
4.17 Toetsing en afsluiting	20
4.18 Vervolgsucces	20
4.19 Sectoren	20
4.20 Stage	20
5 Personeelsbeleid	22
5.1 Integraal Personeelsbeleid	22
5.2 Professionalisering	22
6 Organisatiebeleid	24
6.1 Organisatiestructuur	24
6.2 Samenwerking Ketenpartners	24
6.3 Contacten met ouders	25
6.4 Privacybeleid	26

6.5 Veiligheidsbeleid	26
6.6 Huisvesting en ICT	26
7 Financieel beleid	28
7.1 Planning & control Financiën	28
8 Zorg voor kwaliteit	29
8.1 Cyclus onderwijskwaliteit	29
8.2 Evaluatieplan 2019-2023	30
8.3 Kwaliteitszorg en Ambitie	31
9 Strategisch beleid	33
9.1 Strategisch beleidsplan stichting SO Fryslân	33
10 Eigen kwaliteitsaspecten 2019-2023	34
OP1 - Aanbod	34
OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding	34
OP3 - Didactisch handelen	34
OP5 - Onderwijstijd	34
OP6 - Samenwerking	35
OP7 - Praktijkvorming/stage	35
OP8 - Toetsing en afsluiting	35
SK1 - Veiligheid	35
SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]	35
OR1 - Resultaten [geen wettelijke eisen]	35
OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties [geen wettelijke eisen]	36
OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]	36
KA1 - Kwaliteitszorg	36
KA2 - Kwaliteitscultuur	36
KA3 - Verantwoording en dialoog	36
11 Meerjarenplanning 2019-2023	37
12 Formulier "Instemming met schoolplan"	39
13 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	40

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Dit schoolplan beschrijft integraal het beleid van VSO Talryk voor de periode 2019-2023. Het schoolplan is bestemd voor zowel het bestuur en MT als voor team, ouder(s), verzorger(s) en externe partners. De indeling van het schoolplan 2019-2023 is tot stand gekomen op twee studieochtenden met het gehele team met als thema de te ontwikkelen Big Rocks voor de komende vier jaar. Deze Big Rocks vormen de speerpunten voor onze kwaliteitszorg en zijn vastgesteld door het team en aangevuld met ontwikkelingen die in en rondom de school spelen. De Big Rocks zijn qua ambities, uitvoerbaarheid en invloed verdeeld over de komende vier schooljaren door het team. Het schoolplan is daarmee bottom up vormgegeven waardoor het door alle teamleden gedragen en herkend wordt. De Big Rocks die we onderscheiden komen (deels) overeen met de standaarden die de inspectie onderscheidt in het Waarderingskader speciaal onderwijs 2017. De 'Big Rocks' van Talryk vormen de focus voor onze kwaliteitszorg. Dit betekent dat we onze thema's beschrijven, periodiek beoordelen en borgen of verbeteren. Naast de schoolontwikkeling focussen we ons op de ontwikkeling van ons personeel. Het strategisch beleidsplan van stichting SO Fryslân is afgestemd op de thema's die de scholen binnen SO Fryslân relevant vinden voor hun schoolontwikkeling.

Passend bij de landelijke naamgeving zijn de volgende benamingen gewijzigd van Basisafdeling naar afdeling ZML Belevingsgericht. En van Structuurafdeling naar afdeling ZML Intensief. Onderliggende documenten worden in komend schooljaar hierop aangepast.

1.2 Doelen en functie

Ons schoolplan 2019-2023 is richtinggevend voor wat we als team met onze school willen bereiken de komende vier jaar. Het schoolplan beschrijft in eerste instantie onze kwaliteit, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten, en daarmee op onze actiepunten voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouder(s)/verzorger(s), en als een planningsdocument voor de planperiode 2019-2023. Op basis van onze actiepunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. In het schooljaarverslag zullen we terugblikken, of de gestelde actiepunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren (plan-do-check-act). Ons schoolplan is mede vormgevend geweest voor de samenstelling van het strategisch beleidsplan van SO-Fryslân.

1.3 Procedures

Ons schoolplan 2019-2023 is opgesteld door het onderwijzend personeel (OP), onderwijs ondersteunend personeel (OOP), het managementteam (MT), het stagebureau, Schoolmaatschappelijk Werk (SMW), de schoolontwikkelaar (SOW), de intern begeleiders (IB-ers) en de gedragsdeskundigen (GD) van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. (MR) . In oktober is een werkgroep geformeerd, bestaande uit onderwijzend personeel (OP & OOP) zij hebben meegedacht over hoe het schoolplan 2019-2023 vorm te geven. De overige teamleden hebben een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de Big Rocks voor de komende vier jaar en de verdeling van deze big rocks over de komende vier schooljaren. Dit vond plaats tijdens twee studiedagen, 28 november 2018 en 15 januari 2019. Op deze wijze ligt het eigenaarschap vooral ook bij het onderwijzend personeel. En blijft het plan zo dicht mogelijk bij de praktijk.

Het klein CvB (MT, SOW, IB en gedragskundigen) heeft op 16 april 2019 de lange termijndoelen uitgezet in een tijdsplanning voor de komende vier jaar. Dit definitieve concept is ter goedkeuring voorgelegd aan het team. De verantwoordelijkheid voor de voortgang van de thema's ligt bij het klein CvB, evenals de terugkoppeling naar het gehele team.

In de planperiode 2019-2023 zullen we planmatig hoofdstukken van ons schoolplan met elkaar bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend jaar samen vaststellen. Ieder jaar kijken we met het team ook terug: hebben we onze actiepunten in voldoende mate gerealiseerd?. Dit wordt vastgelegd in het schooljaarverslag. Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de thema's, zoals beschreven in dit schoolplan.

1.4 Verwijzingen

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar bijlagen. De bijlagen zijn opgenomen in de paragrafen waarbij ze horen en hebben we verzameld in een groslijst (bijlage bij het schoolplan). Tevens zijn de bijlagen terug te vinden op de documentenstructuur, DS - Schoolniveau- Schoolplan- Schoolplan 2019-2023- Bijlagen schoolplan 2019-2023.

2 Schoolbeschrijving

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	SO Fryslan
Algemeen bestuur:	M. Pruiksma & G. Diever
Adres + nummer:	Morra 2-3
Postcode + plaats:	9204 KH Drachten
Telefoonnummer:	0512-584594
E-mail adres:	info@so-fryslan.nl
Website adres:	www.so-fryslan.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	VSO Talryk
Directeur:	C. Kappe
Adres + nummer.:	Harddraversdijk 26
Postcode + plaats:	9021 HJ Drachten
Telefoonnummer:	0512-584594
E-mail adres:	info@talryk.nl
Website adres:	www.talryk.nl

2.2 Kenmerken van het personeel

Het managementteam (MT) van de school bestaat uit de directeur en twee teamleiders. Het team bestaat uit 80 medewerkers:

- 1 Directeur
- 2 Teamleiders
- 1 Schoolontwikkelaar
- 3 Intern Begeleiders
- 5 Voltijds leerkrachten
- 22 Deeltijdsleerkrachten
- 3 Vakleerkrachten bewegingsonderwijs
- 5 Onderwijsdertsteuners
- 29 Onderwijsassistenten
- 1 Verzorgingsassistent
- 2 Stagebureau medewerkers
- 2 Administratief medewerkers
- 1 Hoofd facilitaire dienstverlening
- 1 Orthopedagoog
- 1 Psycholoog
- 1 Psychologisch assistent
- 1 Logopedist
- 1 Schoolmaatschappelijk werker
- 3 Participatiebanen (02 schoonmaak & 01 administratie & 01 tuin/gebouw)

Van de 85 medewerkers zijn er 72 vrouw en 13 man. De leeftijdsopbouw en functieomschrijving wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 01-10-2018).

Leeftijdscategorie	Classificatie	Classificatie omschrijving	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel	1	1	2
25 tot 35 jaar	OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel	6	0	6
	OP	Onderwijzend Personeel	6	1	6
35 tot 45 jaar	OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel	8	0	6
	OP	Onderwijzend Personeel	7	2	9
45 tot 55 jaar	OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel	7	2	9
	OP	Onderwijzend Personeel	5	0	3
	DIR	Directe/MT	1	1	2
55 tot 65 jaar	OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel	18	4	22
	OP	Onderwijzend Personeel	12	2	14
	DIR	Directe/MT	1	0	1
65+ jaar	OP	Onderwijzend Personeel	0	1	1
Totaal			72	14	86

Onze school heeft een grote groep ervaren onderwijzend en onderwijs ondersteunend personeel; we benutten hen voor de begeleiding van de jonger/nieuw onderwijzend en onderwijs ondersteund personeel.

2.3 Kenmerken van de leerlingen

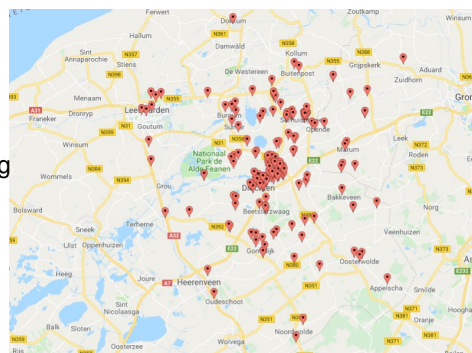
Algemene kenmerken van de leerlingen

Onze school wordt bezocht door 216 leerlingen (telling 1 oktober 2018). De populatie is in te delen in drie categorieën, die elk een aparte bekostiging kennen. Van deze leerlingen vallen er 133 onder categorie 1, 13 onder categorie 2 en 70 onder categorie 3. De kenmerken van de leerlingen en de consequenties daarvan voor onze organisatie inrichting en ons onderwijs, hebben we beschreven. In algemene zin hebben wij, op grond van de kenmerken van de leerlingen de volgende aandachtspunten: extra aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling, LACCS, extra aandacht voor gedragsregulatie, extra aandacht voor (digitaal) pesten en extra aandacht voor burgerschap. Het leerlingenaantal blijft de laatste jaren stabiel, ondanks Passend Onderwijs.

Voedingsgebied

Het voedingsgebied gespecificeerd per afdeling is toegevoegd in de bijlage. Onze leerlingen komen uit de gehele provincie. Talryk heeft een regionale functie, de kaart laat het spreidingsgebied zien van de totale leerlingpopulatie. Rekening houdend met de regionale functie zijn onder andere de volgende aandachtspunten van belang voor de inrichting van het onderwijs.

- Leerlingen komen uit geheel Friesland. Een groot deel van de leerlingen heeft het Fries als moedertaal.
- Talryk heeft een regiofunctie vwb moeilijk plaatsbare leerlingen. Dat wil zeggen dat het spreidingsgebied ver buiten de regio rondom Drachten ligt.
- Op Talryk komen regelmatig leerlingen welke woonachtig zijn in het AZC in Bergum. Dit houdt in leerlingen met Nederlands als tweede taal.
- In en nabij Drachten zijn diverse zorgorganisaties met meerdere locaties o.a. behandelgroepen. Vanuit deze behandelgroepen ontvangen wij met name de zogenaamde leerlingen ZML Intensief.
- Het KDC is zorgt grotendeels voor leerlingen voor in de klassen ZML Belevingsgericht.



Beschrijving leerlingenpopulatie / doelgroepen / klimaatbeschrijving

Het CVB en vervolgens het MT hebben de beschrijvingen vastgesteld ervan uitgaande dat we het hier over een levend document hebben. De beschrijvingen zijn aangepast op basis van de nieuwe kerndoelen en Bouwstenen voor het VSO (SLO Juli 2011).

1. De klimaat beschrijving geeft een globaal beeld van de doelgroep en wordt in zijn geheel in de map Kader Goed Onderwijs bewaard bij het hoofdstuk Onderwijsinrichting .
2. Als er in verdere hoofdstukken van de map Kader Goed Onderwijs of Leerlingenzorg over de doelgroepen gesproken wordt, dan zijn onderstaande uitgangspunten de basis.
3. Zie voor de schematische uitwerking van de klassenindeling: Bijlage Stroomschema aanbod en aanpak

Situatie Talryk

Er worden drie doelgroepen onderscheiden:

01. ZML
02. ZML Intensief
03. ZML Belevingsgericht

Per doelgroep worden de volgende verbijzonderingen beschreven(zie bijlage--> Kenmerken leerlingen VSO Talryk)

2.4 Kenmerken van de ouders

Onze school staat midden in een woonwijk met vooral rijtjeshuizen. Onze ouderpopulatie is verspreid over een groot gebied in Friesland. Door de fysieke afstand tussen thuis en school/woongroep zijn er minder natuurlijke contacten met school. Ieder jaar starten wij aan het begin van het jaar met een ouderavond die voor een groot gedeelte gericht is op (informele) kennismaking tussen personeel en ouder(s)/verzorger(s) en ouder(s)/verzorger(s) onderling. Daarnaast vinden er ouderavonden met een specifiek onderwerp plaats verspreid door het jaar. Twee keer per jaar worden de ouder(s)/verzorger(s)/ voogd uitgenodigd om het Onderwijs Perspectief Plan (OPP) te bespreken. Verder wordt er via de digitale nieuwsbrief, Facebook en de groepsapp Parro gericht informatie gedeeld met de ouder(s)/ verzorger(s). Algemene informatie over de school is te vinden op de website, in de schoolgids en de schoolkalender. Het opleidingsniveau is bij onze school niet relevant en wordt daarom niet gevraagd bij aanmelding van de leerlingen.

2.5 Contextanalyse Intern & Extern

In dit hoofdstuk staan de interne & externe contextanalyse centraal. In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

In de contextanalyse houden we tevens rekening met de landelijke ontwikkelingen die er aan komen. In ons geval is dat het doelgroepenmodel welke geïntegreerd gaat worden in ons OPP komend schooljaar.

Als bestuur is er voor gekozen om bottom-up te werken, dit betekent dat de rol van het onderwijzend en onderwijs ondersteunend personeel centraler komt te staan.

Daarnaast worden ouder(s) en verzorger(s) steeds meer betrokken als actieve partner binnen de school. Deze ontwikkeling is opgenomen in het lopende project 'ouderbetrokkenheid' welke een onderdeel is van het jaarplan.

De procedure en bijbehorende documenten zijn samengevoegd in één document deze is toegevoegd in de bijlage.

3 Grote ontwikkeldoelen

3.1 Grote ontwikkeldoelen

Voor de komende vier schooljaren hebben we Big Rocks (grote ontwikkeldoelen) vastgesteld met het gehele team. Dit hebben we gedaan tijdens twee studiedagen, 29 november 2018 en 15 januari 2019. Deze Big Rocks vormen de focus voor ons handelen voor 2019-2023. De Big Rocks beschrijven de gewenste situatie over vier jaar. Per Big Rock zijn de streefdoelen vastgesteld en uitgewerkt in een aantal streefbeelden. De streefbeelden per Big Rock staan op volgorde van prioritering.

Big Rock 1 Passend praktijkaanbod

Een passend praktijkaanbod voor alle fasen en doelgroepen. De leerlingen zijn beter voorbereid op werk/dagbesteding en maatschappelijk meer betrokken. Ze hebben meer motivatie, zelfvertrouwen en inzicht in hun eigen mogelijkheden. Het doel is dat de school een hogere en bredere uitstroom heeft gerealiseerd.

Big Rock 2 Communicatie en uitwisseling

We ervaren op Talryk een veilige, goede sfeer en vertrouwen. We gaan echt met elkaar in gesprek. De afspraken die we maken voeren we uit en we voelen ons als personeel serieus genomen. We ervaren geen drempels meer tussen de verschillende afdelingen, we zijn één team dat vanuit de verschillende afdelingen, efficiënt en open communiceert met en over onze leerlingen.

Big Rock 3 Didactiek en methoden

Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden van fase 1 t/m fase 3, waarbij het belang van de individuele leerling voorop staat. Er is sprake van opbrengstgericht werken bij de kernvakken. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die belangrijk zijn voor de toekomst van de leerlingen.

De Big Rocks zijn verdeeld over de jaarplannen 2019-2023, zie hoofdstuk Meerjarenplanning.

Streefbeelden	
1.	Een passend praktijkaanbod voor alle fasen en doelgroepen. De leerlingen zijn beter voorbereid op werk/dagbesteding, maatschappelijk meer betrokken. Ze hebben meer motivatie, zelfvertrouwen en inzicht in hun eigen mogelijkheden. Het doel is dat de school een hogere en bredere uitstroom heeft gerealiseerd.
2.	We ervaren op Talryk een veilige, goede sfeer en vertrouwen. We gaan echt met elkaar in gesprek om met en tegen elkaar de dingen te kunnen bespreken, te zeggen. De afspraken die we maken voeren we uit en we voelen ons als personeel serieus genomen. We ervaren geen drempels meer tussen de verschillende afdelingen, we zijn één team dat efficiënt en open communiceert met en over onze leerlingen.
3.	Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden van fase 1 t/m fase 3, waarbij het belang van de individuele leerling voorop staat. Er is sprake van opbrengstgericht werken bij de kernvakken. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die belangrijk zijn voor de toekomst van de leerlingen.

3.2 Streefbeeld Passend Praktijkaanbod

Passend praktijkaanbod - De leerling centraal:

Wij, personeel en onze leerling, hebben de mogelijk- en de onmogelijkheden goed in beeld, er is sprake van een realistisch zelfbeeld en de daaraan gekoppelde toekomstmogelijkheden. Indien nodig, wijken we beredeneerd af van de reguliere aanpak om het welzijn van de leerling te bevorderen, zodat de leerlingen over vier jaar allemaal op hun eigen wijze kunnen aangeven dat er naar hun is geluisterd. De verwachte teambelasting is ingeschat door het team op 35%.

Passend praktijkaanbod - Inrichting van het gebouw:

Alles staat of valt met de fysieke ruimte, de voorwaarden per sector zijn geïnventariseerd en uitgangspunten geworden voor de jaarplannen. Als we dromen, dan zien we over vier jaar een nieuwe praktijkvleugel op het grasveld tegenover de school. De verwachte teambelasting is ingeschat door het team op 10%.

Passend praktijkaanbod - Onderwijstijd:

Over vier jaar wordt er structureel elke dag aan de praktijkvakken gewerkt. De leertijd van de praktijkvakken is

verhoogd naar 40% in fase 1, 60% in fase 2 en 80% in fase 3. De leerlingen gaan eerder op BIS en BES, in fase 3 doen de leerlingen op externe werkplekken meer praktijkervaring op. De verwachte teambelasting is ingeschat door het team op 5%.

Passend praktijk aanbod - Aanbod en aanpak:

Met name in fase 1 en 2 is wordt er gericht gewerkt aan de werknemersvaardigheden en krijgen de leerlingen ook modulebewijzen vanaf het eerste moment. De leerlijnen zijn herzien en meer praktisch ingevuld. De leerkrachten stemmen de inhoud en de vorm van de praktijkvakken nog beter af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Inhoudelijk zijn de leerkrachten, schoolbreed, beter toegerust om de praktijkvakken aan te bieden. De leerkrachten krijgen meer beslissingsbevoegdheid en ruimte om de aanpak en het aanbod vorm te geven. De verwachte teambelasting is ingeschat door het team op 50%.

Passend praktijk aanbod - Afstemming ketenpartners:

Naast interne verbeteringen zijn we over vier jaar ook meer gericht op de behoeften of vanuit het werkveld. Er is een intensievere samenwerking met anders schooltypen en bedrijven en ook is de gemeente meer betrokken bij Talryk. De verwachte teambelasting is ingeschat door het team op 10%

3.3 Streefbeeld Communicatie en uitwisseling

Communicatie en uitwisseling - Overlegmomenten:

Er staan minder verschillende onderwerpen op de agenda zodat we gezamenlijk tijd hebben om met de 'benen op tafel' een onderwerp te verkennen. Vanuit het school- en jaarplan staan er niet te veel nieuwe dingen in, verdieping in plaats van verbreding. Tijdens die momenten krijgen we meer inzicht in elkaars denk-/ werkwijze en de achterliggende gedachte. Er is geen onderscheid meer tussen leerkracht- en teamvergaderingen, bij alle vergaderingen zijn assistenten welkom. De afspraken beoordelen we in de vergaderingen, niet in de wandelgangen. Het MT communiceert en hanteert de afspraken eenduidig. De jaarplanning die we hebben staat vast, er worden geen zaken meer toegevoegd.

Communicatie en uitwisseling - Uitwisseling:

We kijken structureel bij elkaar en gaan hierover in gesprek, bijvoorbeeld op een margedag per afdeling. We geven elkaar positieve en opbouwende kritiek. We oordelen minder snel naar elkaar, er is sprake van openheid, kwetsbaarheid en begrip naar elkaar toe. Er worden onderling leuke dingen gedeeld, aan elkaar laten zien waar we trots op zijn, meer borrelen :-). Er wordt inter- en supervisie georganiseerd in gemêleerde groepjes. We hebben vertrouwen in en maken gebruik van elkaars expertise.

Communicatie en uitwisseling - Informeren:

We zijn sneller van elkaar op de hoogte, dit kan bijvoorbeeld doordat we geregeld een korte briefing (naast de werklunch) houden of werken met een digitaal prikbord per afdeling waar een iedereen vrij op kan posten. Er is bijvoorbeeld ruimte gecreëerd in de jaarplanning en in de eigen agenda om in gesprek te gaan met elkaar over zaken waar je tegen aanloopt, bijvoorbeeld een dagelijks vast inlooptmoment (per afdeling en afdeling doorbrekend).

3.4 Streefbeeld Didactiek en methoden

Didactiek en methoden - Aanbod:

Voor Sociaal Emotionele vorming is bij ZML klassen MIJN SOVA ingevoerd in Fase 1, 2 en 3. De wijze van aanbieden van de kernvakken is meer gericht op de toepassing ervan, in de praktijk. Indien wenselijk en of nodig zijn er nieuwe methoden ingevoerd. Er is sprake van opbrengstgericht onderwijs op de kernvakken.

Didactiek en methoden - Doorgaande lijn:

De school heeft bij de kernvakken afspraken gemaakt per vak om de doorgaande lijn te borgen qua leerkrachthandelen, taal en didactiek. We hebben kaders afgesproken tot wanneer we iets proberen. Er is meer (ontwikkelings)materiaal voorhanden, bij dezelfde niveaus, een breder aanbod met meer variatie. We weten als school ook wat er op SO Kleurryk/ SO De Zwaai is aangeboden en hoe dat is aangeboden. Daarnaast is er meer aandacht voor gepersonaliseerd leren/onderwijzen en zelfstandig werken.

Didactiek en methoden - 21st century skills:

Er is communicatie van beide kanten ouder(s)/verzorger(s) en klassenleiding. Iedere leerling heeft een eigen tablet. Als team maken we meer gebruik maken van media, interactief. En tegelijkertijd ook willen we zonder media kunnen.

We hebben interessante en uitdagende lessen gericht op het verwerven van 21st century skills.

Didactiek en methoden - Ambitie vs. overvragen:

Naast ambitie op de kernvakken, is er over vier jaar een gezonde balans tussen inspanning en ontspanning in het aanbod. Leerlingen geven dan aan dat er geen sprake is van overvraging, stress, maar dat ze blij/vrolijk, gelukkig en ontspannen zijn. Ook het aanbod van het transitiegebied "Vrije Tijdsbesteding" is hier een middel in.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

Talryk is een VSO school voor 12-20 jarigen. Wij bieden specialistisch onderwijs aan zeer moeilijk lerenden en jongeren met een complexe beperking en/ of gedragsproblematiek. Wij onderscheiden drie groepen binnen de school: ZML, ZML Intensief en ZML Belevingsgericht. Alle drie de groepen kenmerken zich door een achterstand in hun sociaal emotioneel leren (SEL). In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat beschreven welke leerlingen op Talryk kunnen worden ingeschreven. Als school zijn we 'Goed' in het bieden onderwijs op maat. Onze school levert maatwerk aan iedere leerling. We doen dit in nauwe samenwerking met onze ketenpartners. Iedere leerling heeft een individueel ontwikkelingsperspectief, het is ons doel om het maximale uit leerlingen te halen. Naast de ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden besteden we veel aandacht aan wonen, vrije tijd, creatieve- en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Missie

Talryk stemt af op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van elke leerling zodat zij zo zelfstandig mogelijk en vol vertrouwen kunnen uitstromen naar een optimale plek op het gebied van werken, wonen en vrije tijd.

Ons motto is:

SAMEN WERKEN AAN JOUW TOEKOMST!

Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit (zie het Onderzoekskader 2017), maar onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). Het meest trots zijn we op onze parels.



Parel	Standaard
Op Talryk zijn we trots op ons team.	KA2 - Kwaliteitscultuur
Op Talryk zijn we trots op het gebouw en de faciliteiten.	OP1 - Aanbod
Op Talryk zijn we trots op de LACCS werkwijze	OP1 - Aanbod
Op Talryk zijn we trots op onze leerlingen	KA2 - Kwaliteitscultuur
Op Talryk zijn we trots op de sectoren	OP1 - Aanbod
Op Talryk zijn we trots op stage en uitstroom	OP7 - Praktijkvorming/stage
Op Talryk zijn we trots op onze motto "Samenwerken aan je toekomst"	OP1 - Aanbod

Onze kernwaarden zijn:



Eigenwaarde
centraal



Respect,
veiligheid en
geborgenheid



Maatwerk



Ruimte bieden
aan ontdekken en
ontwikkelen

4.2 De visie van de school

Visie VSO Talryk

'Samen werken aan jouw toekomst!' is de slogan die voor medewerkers en leerlingen van onze school de basis is van waaruit wij werken. Dit is waar Talryk voor staat. We willen onze leerlingen met speciale leerbehoeften goed voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke en passende plek in de maatschappij.

Visie op lesgeven & leren (ZML & Structuur)

De 'reguliere' ZML doelgroep heeft een uitdagende leeromgeving nodig, die uitnodigt om de eigen leefwereld te ontdekken, te verkennen en te vergroten. Een open structuur, zonder veel (zichtbare) begrenzingen, moet hiervoor borg staan. De ZML Intensieve leerling heeft dezelfde behoeften echter binnen een meer begrensde ruimte en wat extra begeleiding.

Alle leerlingen leren doordat ze nieuwsgierig zijn. Onze klassenleiding biedt leerlingen de mogelijkheid om kennis op diverse manieren te verwerven.

Het lesgeven is de kern van ons werk. We vinden dat leren plaats vindt in de zone van de naaste ontwikkeling (Vygotsky).

We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn.

Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin de leerling zich gekend weet. Belangrijke pedagogische notities zijn: zelfstandigheid, samenwerking, eigen verantwoordelijkheid en reflecterend vermogen. Gelet op de didactiek vinden de volgende zaken van groot belang:

- Differentiëren (onderwijs op maat)
- Een kwaliteitsvolle directie instructie vormen
- Leerlingen zelfstandig (samen) laten werken
- Praktisch & betekenisvol lesgeven
- De leerlingen werknemersvaardigheden aan leren.

(zie bijlage 'Matrix leerstijlen ZML' voor onze verdere onderbouwing van onze visie op leren voor de ZML- en ZML Intensieve leerlingen)

Visie op lesgeven& leren (ZML Belevingsgericht)

Didactisch uitgangspunt van de ZML Belevingsgerichte klassen is dat de lesstof thematisch en ervaringsgericht is en dat elke les een gezamenlijke, klassikale start kent. Individuele instructie wordt afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin de leerling zit (lees meer hierover onder het kopje LACCS). De individuele doelen worden waar mogelijk geïntegreerd in het groepsaanbod. Een klaslokaal voor deze groep is dusdanig ruim dat er diverse 'hoeken' gecreëerd kunnen worden. Er is een plek om aan tafel te werken met divers (ontwikkelings-)materiaal, een plek om rust in te lassen (bijvoorbeeld een (bed)bank) en een plek waar groeps- of kringactiviteiten kunnen plaatsvinden. Daarnaast is het van belang om voor deze doelgroep op een verantwoorde manier gebruik te maken van kleurencombinaties, kleurcontrasten en verlichting. Dit in verband met mogelijke visus-beperkingen bij de leerlingen.

LACCS

Op Talryk is ervoor gekozen om vanuit de gedachte en de waarden van het LACCS-programma te werken.

Dit programma is ontwikkeld door orthopedagogen Kirsten Munsterman en Karin de Geeter. Het uitgangspunt hiervan is het streven naar een zo goed mogelijk leven voor iedereen. Om dit te bereiken, dient er aandacht te zijn voor en stil te worden gestaan bij de volgende vijf gebieden: Lichamelijk welzijn, Alertheid, Contact, Communicatie en Stimulerende tijdsbesteding.

Wanneer het goed voor elkaar is voor de leerling op al deze gebieden, is er sprake van een goed leven. Wanneer het niet goed voor elkaar is op een of meer gebieden, is er werk aan de winkel. Een goed leven willen we toch allemaal? Een hulpmiddel om de leerling goed in beeld te krijgen, is het Ontwikkelingsdenken. Het Ontwikkelingsdenken gaat uit van drie fases: de sensatiefase, de klikfase en de begrijpfase. Middels observaties en gesprekken met betrokkenen wordt onderzocht in welke fase een leerling zit. Vervolgens wordt er in de begeleiding en het aanbieden van de lesstof aan de leerling afgestemd op de fase waarin hij of zij (op dat moment) zit.

Visie op 21st century skills

Wij willen leerlingen een samenhangend geheel van vaardigheden meegeven waardoor ze optimaal kunnen functioneren in de 21st eeuw. We onderschrijven in de eerste plaats het belang van een kennissamenleving en gaan ervan uit, dat kennis altijd en overal voorhanden is.

De gerichtheid van onze school op de 21st century skills heeft gevolgen voor de deskundigheid van de leraren, voor ons aanbod, voor onze middelen (digitale leermiddelen) en onze organisatie (inclusief didactiek en klassenmanagement). Het laatste aspect vraagt ook om een doordenking van de rol van de leraar, de rol van de leerling en de rol van de ouders/verzorgers. De visie op de 21st century skills is in ontwikkeling. We zijn afgelopen schooljaar (2018-2019) gestart met het onderwerp mediawijsheid & digitale geletterdheid. We zijn onder andere gestart met het schrijven van een ICT beleidsplan, vaststellen van mediawijze leefregels, een white- en blacklist maken met het team, een aantal teamleden zijn geschoold in ICT basisvaardigheden om zo een basisniveau binnen het team te hebben. Daarnaast heeft het team allemaal de brons training voor Prowise gevolgd en behaald.

Visie op Onderwijskundige identiteit

Het VSO ZML wordt volwassen. We werken volgens plan (OPP) aan onze onderwijsinhoudelijke uitgangspunten, die beschreven staan in een schoolontwikkelingsplan, jaarplan. Per doelgroep en niveau zijn verschillen mogelijk om invulling te geven aan het onderwijs. Elke leerling heeft een individueel handelingsplan en de vorderingen worden bijgehouden in een leerlingvolgsysteem. Methodes om te werken aan de identiteit zijn er zeker en zullen afhankelijk van doelgroep, niveau en leeftijd gebruikt (of ingezet) worden. Leidend zijn de sociaal-emotionele thema's.

Visie op ambitie

Onze zeer moeilijk lerende -school (ZML) is ambitieus in haar streven naar onderwijs, ondersteuning en begeleiding op maat. Hier bedoelen we mee dat ons onderwijs, de ondersteuning en begeleiding afgestemd is op de behoeften van leerlingen, de ouder(s), de verzorger(s), de ketenpartners, de stagebieders en alle overige derden. Als streven willen we er naar toe een 'Goede' school te zijn, dit tekent de continue ambitie van onze school. 'Goed' onderwijs bieden aan leerlingen die er nooit voor hebben gekozen met een beperking door het leven te moeten gaan. Dit met aandacht, onderwijs en begeleiding op maat.

4.3 Levensbeschouwelijke identiteit

De school wil, uitgaande van een pluriforme samenleving, onderwijs bieden aan leerlingen waarbij met wederzijds respect ruimte gegeven wordt aan opvattingen van anderen ongeacht afkomst, geloof en cultuur.

Centraal tijdens de lessen levensbeschouwelijk onderwijs staan sociaal-emotionele thema's, met aandacht voor eigenheid en diversiteit. Deze thema's worden ingevuld vanuit de levensbeschouwelijke kant:

- de leerling leert aandachtig te kijken, luisteren, voelen en proeven; hij ontdekt waardoor hij geraakt, geïnspireerd wordt
- we proberen de nieuwsgierigheid te wekken ten aanzien van verschillen en vanzelfsprekendheden; de kleurrijke samenleving waar je toe behoort wat betreft geloof, afkomst, beperkingen
- d.m.v. woorden, muziek, houdingen, symbolen, leert de leerling iets over sleutelwaarden: wat is goed, wat is mooi, wat is waar, wat is echt
- door naar elkaar te luisteren en te vertellen leren we van elkaar
- andere geloven (5 wereldgodsdiensten), andere werelddelen, andere ervaringen, andere standpunten: door leerlingen hiermee te confronteren (verhalen, beeldmateriaal) raken ze bekend en leren ze waarderen
- door te werken aan de individuele ontwikkeling leren we goede dingen te doen
- in deze lessen wordt, waar mogelijk en op niveau, aandacht besteed aan burgerschap en sociale integratie; in de maatschappij hebben we te maken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten

Naast de levensbeschouwelijke vorming is er voor leerlingen, die hier voor kiezen, godsdienstonderwijs (facultatief). Leerlingen gaan dan vanuit hun groep naar de godsdienstles. De keus hiervoor zal een bewuste keus zijn, zodat leerlingen met plezier deze lessen zullen volgen. Deze lessen worden op niveau aangeboden en volgen een jaarrooster. De lessen zullen voornamelijk gericht zijn op het christelijk geloof met de Bijbel als leidraad.

4.4 Sociaal Emotioneel Leren

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen dit is verwerkt in de lessentabel van de klassen.

Onze school beschikt over een leerlingvolgsysteem (LVS) voor Sociaal Emotioneel Leren, namelijk AuReCoOI. In AuReCoOI staan de onderdelen Autonomie, Relatie en Competentie centraal. Elke klas scoort elk schooljaar voor elke leerling de AureCool. De uitslag wordt aangeleverd aan de gedragsdeskundige. De scores worden verwerkt in het OPP.

De diverse methoden voor Sociaal Emotioneel Leren (SEL) zijn:

- Kwink* (fase 1 & 2 ZML/Structuur)
- Mijn Sova (fase 1 & 2 ZML/Structuur)
- Rots en Water* (fase 1, 2 & 3 ZML/Structuur)
- Mijn Weva (fase 3 ZML/Structuur)
- Mijn Werk (fase 3 ZML/Structuur)

*Op de afdeling ZML Belevingsgericht gebruiken we afgeleiden van Kwink en Rots & Water. Voor de afdeling ZML Intensief wordt gekeken welke leerlingen kunnen deelnemen aan de Rots & Water training (training op maat). We hebben voor al onze leerlingen een ontwikkelingsperspectief (OPP), hierin wordt ook de sociaal emotionele ontwikkeling gevolgd.

In de cyclus HGW staat SEL centraal. Uit de gesprekken die de IB-ers hebben met de klassenleiding m.b.t. het leerstofaanbod blijkt dat we niet helemaal tevreden zijn over de methodes als bronnen voor SEL. Bij de Big Rocks is SEL een ontwikkeldoel in het komende schoolplan. Het is ondergebracht onder de Big Rock: Passend Praktijkaanbod en Methoden & Didactiek.

4.5 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie

Ten aanzien van Actief Burgerschap en Sociale cohesie hebben we als Talryk nog geen duidelijke visie vastgesteld. We werken wel aan actief burgerschap, echter ons aanbod is er nog onvoldoende op ingericht. Dit blijkt ook uit de Kahoot meting die we hebben gehouden onder leerkrachten en de WMK vragenlijst onder de IB-ers.

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij leerlingen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen.

Onze leerlingen hebben indien mogelijk invloed op het schoolbeleid zoals de inrichting van het gebouw en op het personeelsbeleid. De leerlingenraad (Raad van vijf) is het platform waar dit wordt behandeld.

Wij willen leerlingen brede kennis over en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving. In iedere groep wordt hieraan gewerkt, echter allen op een zelf ingerichte manier wat niet voor ieder voldoet. De SOW-er pakt het onderwerp 'burgerschap' in schooljaar 2019-2020 op met een leerkracht. Het onderwerp 'Burgerschap' wordt opgenomen in het schooljaarplan 2019-2020.

4.6 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Talryk bereidt de leerlingen voor op hun vervolgbestemming en op de samenleving. De leerkrachten bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken de leerkrachten keuzes in het aanbod, waardoor zij dit afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op de vervolgbestemming. De leerkrachten verdelen de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de fasen (leerjaren) en geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken (bijlage leerstofaanbod ZML/ZML Intensief & ZML Belevingsgericht).

Ons leerstofaanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op een zo zelfstandig mogelijk en passende plek in de maatschappij.

De school maakt een doorlopende lijn mogelijk door het aanbod af te stemmen op de kerndoelen. Voor de kernvakken heeft de school dit uitgewerkt in streefplanningen per leerroute hier aan zijn aanbod, middelen en toetsing gekoppeld (zie bijlage). De referentieniveau van het doelgroepenmodel zijn als leidraad hiervoor als uitgangspunt genomen.

We maken als school in ons aanbod een onderverdeling in kern-, praktijk- en subvakken. Met kernvakken bedoelen we rekenen, taal & communicatie en sociaal emotioneel leren. Voor deze vakken werken we sturend en plannend. Voor rekenen en taal & communicatie worden structureel toetsen ingezet. Voor de subvakken is het onderwijs meer volgend. Hiermee werken we met een aanbodlijn. Zie bijlage omschrijving leerstofaanbod Talryk.

Binnen de drie verschillende afdelingen, ZML Belevingsgericht-, ZML- en de ZML Intensief maken we ook onderscheid op basis van onderwijsbehoeften. Iedere afdeling maakt gebruik van een op de onderwijsbehoeften afgestemd referentietabel. Tevens is er nog een onderscheid tussen Fase 1, 2 & 3. Zie hoofdstuk Les-en leertijd voor meer informatie m.b.t. referentietabellen.

4.7 Taal & Communicatie

Het vakgebied Taal & Communicatie (Nederlandse taal) krijgt veel aandacht in ons rooster en aanbod. Op onze school zitten veel leerlingen met een spraak/taalachterstand. Hier is ons onderwijs op ingericht. Kenmerk van de leerlingenpopulatie is dat een deel van onze leerlingen Fries als moedertaal heeft. Instructietaal is Nederlands. In één op één situaties kan het voorkomen dat er Fries gesproken wordt in omgangstaal. Er is voor gekozen dat Fries niet als vak op het rooster staat.

Het taal- & leesonderwijs wordt op diverse manieren en aan de hand van diverse methoden geïntegreerd in het dagelijks onderwijsaanbod. Het accent ligt op de functie van lezen, spelling en schrijven met de focus op praktische toepassing. Het levert daarnaast een bijdrage aan ontspanning, fantasie, inzicht in gevoelens en emoties en draagt bij aan de zelfstandigheid van de leerlingen.

We leren onze leerlingen (gebaren)taal om goed met de ander om te kunnen gaan en effectief (binnen de mogelijkheden van de leerling) te kunnen communiceren. Om de wereld om je heen beter te kunnen begrijpen is het o.a. nodig om taal zo adequaat mogelijk te leren gebruiken.

De kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school m.b.t. lezen, spelling en schrijven zijn:

- uitdagend
- doelgericht
- praktisch toepasbaar
- betekenisvol
- leiden tot zelfstandigheid

Het taalbeleidsplan is volop in ontwikkeling, de werkgroep T&C bestaat uit teamleden die allemaal gespecialiseerd en geschoold zijn in dit vakgebied, we nemen alle afdelingen mee in de ontwikkeling van visie op het taal- en leesonderwijs. Op deze manier borgen wij de doorgaande lijn binnen de school.

4.8 Rekenen

Rekenen vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt, dat we aandacht besteden aan rekenen en aan het automatiseren van het geleerde. In het voorgaande schoolplan was Rekenen een 'Big Rock'. Als leerkrachten hebben we onze kennis vergroot t.a.v. de rekendidactiek en zijn we op de hoogte gebracht van de nieuwste inzichten op het gebied van rekenen voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Er ligt een visie voor het rekenonderwijs waar ons aanbod voor rekenen op is gebaseerd. Zie bijgevoegd bestand.

In dit schoolplan zullen we met name nog aandacht besteden aan het vervolg van de implementatie, gevolgd door de borging.

Omdat alle scholen binnen onze stichting bezig zijn rekenen en het een complex kernvak betreft, hebben we vier maal per jaar een bovenschools overleg in een expertgroep. Deze expertgroep bestaat uit rekenspecialisten en IB-ers.

4.9 Les- en leertijd

Op onze school hanteren we de volgende lestijden:

We starten elke werkdag om 8.30 uur. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag is er les tot 15.00 uur. Op woensdag is er les tot 12:15 uur. De leerlingen blijven de gehele dag/ochtend op school.

De factor leertijd is cruciaal voor het behalen van opbrengsten, dat geldt zeker ook binnen het ZML. Naast het houden aan de wettelijke bepalingen is het van belang, dat de beschikbare leertijd ook efficiënt wordt benut. We plannen de leertijd op zo'n wijze, dat de leerlingen zich het leerstofaanbod/ werknemersvaardigheden eigen kunnen maken. We werken vanuit een referentietabel(zie bijlage). De leerkrachten binnen Talryk weten de geplande onderwijstijd effectief te benutten door een efficiënte lesuitvoering. Daarnaast is balans inspanning/ontspanning essentieel om tot leren te komen met name in op de afdeling ZML Intensief en ZML Belevingsgerichte.

Binnen Talryk is daarnaast de onderbouwing van de gemaakt keuzes per doelgroep / per fase van belang. Daarmee laten we zien, dat de factor Leertijd bewust wordt ingezet om het optimale rendement te halen. Door afstemming van de Leertijd per vakgebied op het uitstroomperspectief wordt bewerkstelligd, dat de meeste tijd wordt besteed aan het ontwikkelen van de vaardigheden, die in de naschoolse situatie ook daadwerkelijk van belang zijn.

4.10 Pedagogisch handelen

Als onderwijsprofessionals hebben wij (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: onze leerlingen op te voeden tot goede burgers. Daarom vinden we het belangrijk dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen (dichtbij en ver

weg) kunnen omgaan.

Pedagogische identiteit

Het is belangrijk dat iedere leerling zich gezien en gewaardeerd voelt en dat het erop kan vertrouwen dat de volwassene die hem/haar begeleidt het beste met hem/haar voorheeft. Dat hij/zij weet dat de ander hem/haar begrijpt, geduld heeft en hulp bieden.

De school heeft een indeling gemaakt in doelgroepen. We willen onze leerlingen een veilige leeromgeving bieden. De identiteit ontlenen we door de leerlingen die plek in een groep te bieden, die inspeelt op hun behoefte. We spreken dan over doelgroepen op basis van begeleidings- en onderwijsbehoeften. Een leerling met veel behoefte aan structuur, zullen we een voorspelbare, gestructureerde leeromgeving bieden. Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben bieden we een omgeving, die hier op in speelt.

We gaan uit van de individuele mogelijkheden van een leerling en houden rekening met diens beperking. Het personeel weet dat er in elke doelgroep iets anders gevraagd kan worden.

We werken aan een school met een open klimaat voor het personeel, waar ruimte is voor alle identiteiten zodat personeel zich veilig voelt en kan ontplooiën. Men is dan in staat om kwalitatief goed onderwijs te bieden.

In de praktijk zal dit te zien zijn aan een tolerante, empathische, niet veroordelende houding, met ruimte voor elkaar en eventuele initiatieven.

Centraal staat wel overal dat de school alle leerlingen wil voorbereiden op een goede plek in de maatschappij, in meer of mindere mate beschermd. Het uitstroomperspectief is gericht op wonen (beschermd, begeleiding, zelfstandig), werken (dagbesteding, begeleid, vrije bedrijf) en vrijetijdsbesteding (kennis laten maken met). Dit vraagt intensieve samenwerking met ouders/verzorgers/instanties.

Als school hebben we eigen instrumenten welke we hanteren om de opbrengsten van Pedagogisch handelen te scoren. Deze is toegevoegd in de bijlage.

4.11 Didactisch handelen

Op onze school werken we middels de cyclus HGW. Deze cyclus wordt altijd gestart met het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dat is de basis van ons onderwijs: Het gaat om deze leerling, bij deze leerkracht, in deze groep, op deze school en van deze ouders.

Het onderwijzend personeel (OP) van Talryk heeft de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan zorgt het OP voor gedifferentieerd en gestructureerd onderwijs. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie. In het schooljaar 2016-2017 hebben we met elkaar de opbrengstschaal didactisch handelen ontwikkeld. Met dit model kunnen we onze huidige kwaliteit bepalen, maar ook onze ambities hiervoor stellen.

In de bijlage een algemene beschrijving van ons didactisch handelen toegevoegd.

4.12 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat ons onderwijzend personeel pas succesvol kan zijn als zij haar instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren. Op onze school werken we middels de cyclus HGW. Klassenmanagement is gekoppeld aan deze cyclus. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

- De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal
- De leraren hanteren heldere regels en routines (indien nodig zichtbaar)
- De leraren voorkomen probleemgedrag (ABC-methodiek)
- De leraren zorgen ervoor, dat de lesactiviteiten goed georganiseerd zijn (rooster & lesplannen in groepsmap)

In bijlage het document klassenmanagement VSO talryk toegevoegd met hierin een uitgebreide omschrijving van wat wij verstaan onder 'Goed' klassenmanagement.

4.13 Zorg en begeleiding

We streven ernaar, dat iedere leerling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen en ontplooiën. Omdat we te maken hebben met grote verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is.

Sinds 2011 beschrijft de school, per doelgroep, een verbijzondering ten aanzien van onderstaande onderwerpen:

- Relatievorming / communicatie
- Groeperingsvorm
- Ruimte

- Sfeer
- Omgang met regels en structuur
- Aanbod en Afstemming

Talryk biedt een onderscheidende aanpak bij het omgaan met verschillen tussen leerlingen, waarbij er bijzondere aandacht is voor de drie specifieke doelgroepen en tevens voor de resultaten die de school met deze leerlingen behaalt. Een verdiepingsslag maken en in de praktijk uitvoeren is gestart in schooljaar 2016-2017. Uit de praktijkervaring blijkt dat het aanbrenge van verfijning, op alle gebieden, bij draagt aan het creëren van optimale ontwikkelkansen voor alle leerlingen.

Wij zorgen ervoor, dat we onze leerlingen goed kennen en we volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van LVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) en AuReCoOl (sociale ontwikkeling). Daarnaast heeft iedere leerling een OPP wat leidend is voor datgene wat de leerling nodig heeft om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Omdat we opbrengstgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we ons leerkrachthandelen en/of het aanbod bij, en waar nodig zetten we interventies in zoals extra ondersteuning van leerlingen, directere aansluiting bij ondersteuningsbehoefte, etc.

De leerkrachten en het onderwijs ondersteunend personeel (klassenleiding) volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend, formeel gebeurt dit bij de tussentijdse- en eindevaluatie. Hier zitten de intern begeleider en de gedragsdeskundige ook bij. Tijdens de evaluaties komen aan de orde: de ontwikkeling van de groep als geheel, de ontwikkeling van individuele leerlingen en indien aanwezig de ontwikkeling van de subgroepjes. De afspraken naar aanleiding van het overleg worden vastgelegd, gemonitord en besproken met ouder(s)/ verzorger(s).

De gehele procedure en afspraken m.b.t. Zorg & Begeleiding (Z&B) is terug te vinden op onze documentenstructuur. Deze is toegankelijk voor het gehele team. De map Z&B wordt jaarlijks gecontroleerd, aangevuld en dus geborgd door de leden van het klein cvb en de CvB. In de bijlage hebben we een samenvatting van de procedure en afspraken m.b.t. de map Z& B toegevoegd ter informatie. Hiernaast beschikt onze school over een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Het SOP verheldert welke leerlingen we (geen) zorg kunnen bieden en wat de extra ondersteuning van leerlingen inhoudt (zie bijlage).

4.14 Afstemming

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW) en binnen ZML & ZML Intensief met groepsplannen. Binnen de cyclus HGW draait het om het krijgen van overzicht op de onderwijsbehoeften van de leerlingen (grip op je groep), daarna het krijgen van inzicht en het maken van keuzes (grip op je plan) en tot slot het krijgen van uitzicht op je onderwijs (grip op je lessen). Binnen deze cyclus is afstemming een wezenlijk onderdeel. De leerkrachten stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de behoeften van de leerlingen.

Al het onderwijzend personeel beschikt over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van hun leerlingen In ParnasSys. Op basis daarvan stelt het onderwijzend personeel aan het begin van het school zijn/haar sublesgroepen samen, deze worden tweemaal per jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Het onderwijzend personeel stemt hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een (subles)groep. Ze dragen op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op groepjes leerlingen en leerlingen individueel.

Omdat "afstemming" (differentiatie) van het onderwijs op leerlingen niet eenvoudig is, monitort de school of het onderwijzend personeel voldoende in staat is om haar onderwijs af te stemmen op de groep, de subgroepjes en de individuele leerlingen. Dit doen we m.b.v. klassenbezoeken, flitsbezoeken en de opbrengstschaal didactisch handelen en afstemming. Deze opbrengstschaal is als bijlage toegevoegd bij het onderdeel didactisch handelen. De uitslag op schoolniveau is toegevoegd bij didactisch handelen. De ambitie die we als team hebben gesteld is: ruim voldoende.

4.15 Opbrengstgericht werken

Leeropbrengsten

Op onze school werken we opbrengstgericht. Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen, van de methode gebonden toetsen, observaties en diagnostische gesprekken.

Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. De leerkracht raadpleegt de IB-er wanneer een leerling afwijkt van de verwachte norm. Daarnaast vraagt de IB-er tijdens de tussenevaluatie (TE) en eindevaluatie (EE) of er nog bijzonderheden zijn t.a.v. kernvakken.

Als de gewenste score van (de) leerling(en) structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB-er en de leraar interventies afgesproken. Deze interventies kunnen zijn:

- Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen
- Meer automatiseren
- Differentiatie aanpassen
- Gedragmatige interventies

De IB-er maakt een vervolgspraak met de klassenleiding of de gewenste interventies werken, doet observaties en zet indien nodig video-interactie begeleiding in.

Daarnaast controleren we minimaal 1 maal per jaar de leeropbrengsten van alle leerlingen, zijn er opvallende zaken schoolbreed is er bijsturing/ extra scholing nodig. Zo hebben we twee jaar terug geconstateerd dat binnen ons rekenonderwijs de leerlingen onderuit vallen op het domein meten en wegen. Hier is direct actie op gezet. We verwachten dat dit als resultaat heeft dat de leerlingen in schooljaar 2019-2020 hoger gaan scoren op dit onderdeel. Tevens controleren we elk schooljaar of onze uitstroom en bestendinging verloopt zoals we verwacht hadden. Daarnaast nemen we minimaal 1 maal per vier jaar een WMK m.b.t. de opbrengsten af onder het onderwijzend personeel.

In de bijlage hebben we een uitwerking van onze leeropbrengsten toegevoegd, dit betreft de leeropbrengsten/verantwoording kwaliteitspeilingen schooljaar 2017-2018.

4.16 Resultaten

We streven opbrengsten na m.b.t. sociaal-emotioneel leren en werknemersvaardigheden. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passende uitstroom. Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren (ParnasSys). We monitoren of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen tijdens de tussentijdse- en eindevaluatie. Dan bespreken we de individuele leerlingen of zij zich ontwikkelen conform de verwachtingen/leerlijn/leerroute.

4.17 Toetsing en afsluiting

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerling m.b.v. methode gebonden toetsen, observaties en diagnostische gesprekken. Aan het eind van het schooljaar meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LVS -ParnasSys. Voor een toetsoverzicht: zie bijlage. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde agenda en de Cito-voorschriften (aangevuld met schoolvoorschriften). Ouder(s)/verzorger(s) worden tijdens de 20 minuten gesprekken geïnformeerd over de toetsresultaten. Zit een leerling nog op de leerroute of dreigt deze af te wijken en wordt er dan besproken welke consequenties hier eventueel aan zitten (bijstellen OPP).

In de bijlage is onze toetsprocedure toegevoegd, deze is voor het team te vinden op onze documentenstructuur in de map zorg en begeleiding (Z&B).

4.18 Vervolgsucces

Uitstroom & Nazorg

VSO Talryk verleent nazorg aan ex-leerlingen. Wij volgen hen nog gedurende twee schooljaren na schoolverlaten in hun ontwikkeling. Zo zien wij of onze inschatting van het uitstroomniveau goed was.

Schoolverlaters

Onze school controleert elk schooljaar of de uitstroombestemming wordt gerealiseerd. Onze ambitie is dat onze leerlingen uitstromen op het voor hen hoogst haalbare niveau. Hierbij kijken wij samen met ouder(s)/verzorger(s) en leerling welke uitstroomplek het beste bij hem/haar past.

Tussentijdse schoolverlaters

Wij volgen jaarlijks hoeveel leerlingen onze school tussentijds verlaten en waar zij naartoe gaan.

Bestendinging

Wij volgen tot twee jaar na schoolverlaten of onze uitstroomadviezen goed zijn geweest, of de oud-leerling nog doet wat wij hebben geadviseerd.

Op basis van de analyse stellen we ons beleid indien nodig bij.

4.19 Sectoren

De sectoren zijn een middel om te werken aan de kerndoelen ter voorbereiding op dagbesteding en (beschutte) arbeid. Per sector worden er verschillende praktijkvakken onderscheiden die uitgewerkt zijn in doorlopende leerlijnen. Talryk heeft de gewenste situatie en gemaakte afspraken geborgd in verantwoordingsdocument per sector. Binnen VSO Talryk hebben we vier sectoren:

1. Zorg & Welzijn
2. Economie
3. Techniek
4. Land- en tuinbouw

In het verantwoordingsdocument staan de volgende zaken besproken:

- Kerndoelen
- Competenties
- Faseopbouw
- Werkwijze

4.20 Stage

In Fase 1 wordt gestart met arbeidstraining. Hiermee wordt de werkhouding van de leerling in kaart gebracht. Met name het zelfoplossend vermogen van de leerling wordt geobserveerd en gestimuleerd. Ook is er een eerste aanbod van praktijkvakken.

Vervolgens komen in Fase 2 de praktijkvakken meer aan bod en daarnaast zijn er Begeleide Interne Stages (BIS) en verschillende Begeleide Externe Stages (BES). Ook daarbij wordt vooral gekeken naar de werkhouding van de leerlingen. Ook worden vanaf Fase 2 werknemersvaardigheden van de leerlingen gevolgd en gescoord: elke vier weken staat een andere vaardigheid centraal.

Deze vaardigheden zijn:

1. Ik weet hoe ik me moet gedragen tegenover anderen
2. Ik kan op de goede manier vragen stellen
3. Ik kan de juiste middelen en materialen kiezen en er goed mee omgaan
4. Ik kan samenwerken
5. Ik kan overleggen
6. Ik kan volgens de regels werken
7. Ik kan mijn werk goed indelen
8. Ik kan goed werk leveren
9. Ik kan omgaan met veranderingen
10. Ik kan omgaan met druk en tegenslag

In Fase 3 worden die werknemersvaardigheden ook gevolgd en gescoord, zowel in de klas als bij in de sectoren. In de sectoren wordt verder ook gewerkt aan specifieke werkcompetenties.

Bijvoorbeeld: de leerling weet:

- hoe apparaten werken en waarvoor ze dienen
- hoe gereedschappen gehanteerd moeten worden en waar en hoe ze opgeruimd moeten worden
- hoe gereedschappen en apparaten onderhouden moeten worden
- hygiëne- en veiligheidsvoorschriften in acht te nemen
- instructiekaarten in woord en beeld te gebruiken

In Fase 3 start ook de Zelfstandige Externe Stage (ZES). Eerst is er een stagecursus. Centraal in de stagecursus staat dat de leerling ervaart wat goed bij hem haar past en zo keuzes leert maken uit het aanbod van stageadressen. De cursus bestaat uit 5 bijeenkomsten. Twee keer is er een excursie en worden er stagebedrijven bezocht en daarnaast zijn er lessen over sociale vaardigheden, over eigen mogelijkheden en onmogelijkheden, over begeleidingsbehoefte en goed werknemerschap. Na de cursus gaan leerlingen gemiddeld drie keer een periode stage lopen bij een dagbestedingsaanbieder en/of regulier bedrijf. Dat is één dag per week gedurende drie maanden. Stage is maatwerk. Er is daarom veel overleg van het stagebureau met ouders/verzorgers, met klassenleiding en met de leerling zelf. Het doel is om de aangeleerde vaardigheden buiten de school in praktijk te brengen en kennis te maken met de arbeidsmarkt.

Leerlingen uit de basisklassen doen niet mee met de stagecursus. Zij krijgen een individueel traject in nauw overleg met ouders en het stage-bureau. Deze leerlingen gaan ook op excursie maar dan direct gericht kijkend naar een mogelijke stageplek. Ook deze leerlingen hebben indien mogelijk 3 stages.

De leerling heeft een agenda nodig voor afspraken m.b.t. stage. Daar kunnen ook opmerkingen in geschreven worden vanuit stage of vanuit school of vanuit huis. Basisleerlingen hebben daarnaast een contactmapje, waar dagelijks in geschreven wordt.

Aan het eind van de stage is er een evaluatiegesprek met de leerling, stagegever en stagebegeleider van de school. Zo wordt duidelijk wat al goed gaat, wat nog beter kan, wat past en niet past bij de leerling en wat leerpunten zijn voor de volgende stage. De Stagegever vult ook in formulier in met de werknemersvaardigheden hierboven genoemd.

Externe stagemogelijkheden zijn vooral te vinden binnen een dagbesteding-setting. Er zijn allerlei kleinere en grotere dagbestedingsbedrijven die verschillende soorten werk aanbieden: werk op maat, ook begeleiding op maat.

Leerlingen met een goede werkhouding kunnen ook stage lopen bij een regulier bedrijf. Met ondersteuning vanuit school en later vanuit een jobcoachorganisatie behoort dat eveneens tot de mogelijkheden.

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Inhoud

Op dit moment werkt SO Fryslân met op zichzelf staande beleidsdocumenten voor personeel. Over de volgende onderwerpen is beleid of zijn kaders opgesteld:

<ul style="list-style-type: none"> • strategische personeelsplanning • werving- en selectie • secundaire arbeidsvoorwaarden • gesprekkencyclus • scholing • functieboek • leraarondersteuner • vrijwilligers • participatiebanen 	<ul style="list-style-type: none"> • taakbeschrijvingen • regeling duurzame inzetbaarheid • verzuimbeleid • werkverdelingsplan • vakantieregeling • vervanging • visie op leiderschap • boeien en binden • evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding
---	---

Beleid wordt vertaald naar duurzame structuren waardoor er continu aandacht is voor het onderhouden van de bekwaamheden en het welzijn van het personeel. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met scholing specifiek ontwikkeld voor de leerlingpopulatie van SO Fryslân, worden starters structureel begeleid, hebben we oog voor participatiebanen en is er grip op verzuim.

Proces

Bij het tot stand komen van beleid wordt de input van de scholen als uitgangspunt genomen; waar is behoefte aan? Wat zijn voor de praktijk werkende oplossingen? Eigenaarschap van personeelsleden en de autonomie van de scholen staat steeds meer voorop. Er is steeds vaker sprake van een samenwerking tussen de scholen en het bestuursbureau bij het creëren van kaders, in plaats van een top-down benadering. Dit is een proces waar we mee zijn gestart en waar we de komende jaren met veel enthousiasme vervolg aan geven.

Schoolplan 2019-2023

Vanuit de analyse van de huidige situatie is vanuit de scholen als aandachtspunt naar voren gekomen een integraal personeelsbeleid. Onder integraal personeelsbeleid verstaat SO Fryslân: het regelmatig en systematisch afstemmen van inzet, kennis en bekwaamheden van de individuele werknemer op de ambities van de school. Uitgangspunt is de samenhang tussen de onderwijskwaliteit (zoals vastgesteld in de cyclus onderwijskwaliteit) en personeelsbeleid met als doel 'onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke plek in onze maatschappij'.

VSO Talryk

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school, en aan de vastgestelde competenties. Competenties en criteria waarop we ons richten stellen we o.a. gezamenlijk vast m.b.v. opbrengtschalen en kijkwijzers (zie bijlagen). We gaan uit van de volgende competenties:

1. Gebruik Leertijd (kijkwijzer)
2. Pedagogisch handelen (opbrengtschaal)
3. Didactisch handelen (opbrengtschaal)
4. Afstemming (HGW) (opbrengtschaal)
5. Klassenmanagement (kijkwijzer)
6. Opbrengstgericht werken (opbrengtschaal)
7. Beroepshouding (beschrijving)
8. Communicatie (beschrijving)

De (deels) vastgestelde criteria bij de acht competenties zijn verdeeld naar start- basis- en vakbekwaam (conform de CAO Primair Onderwijs).

5.2 Professionalisering

SO Fryslân

Professionalisering

De professionalisering staat in dienst van het grotere geheel om de ambities van de school te realiseren of te continueren. De onderzoekende houding van de collega's hierin is van belang, wat leidt tot toenemend eigenaarschap. De ontwikkeling van de medewerkers wordt vastgelegd en is gekoppeld aan bekwaamheidseisen.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: de gesprekkencyclus waarin aandacht is voor de ambities en talenten van het personeel en een aantrekkelijk scholingsbeleid.

Vitaliteit

De kwaliteit van onderwijs wordt voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit en vitaliteit van het personeel. SO Fryslân streeft naar het zo goed mogelijk inzetten van kwaliteit, talent en bevoegdheid van medewerkers ten behoeve van de ambities van de school.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: het vergroten van de vitaliteit van het personeel en rekening houden met de dynamiek van verschillende levensfasen van het personeel en de daaraan gekoppelde behoeften en mogelijkheden.

VSO Talryk

Scholing komt aan de orde bij de jaarlijkse gesprekken. Medewerkers kunnen voor persoonlijke scholing opteren en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Alle scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities van de school. In de regel volgt het team ook jaarlijks enkele teamgerichte scholingen waarbij alle collega's aanwezig zijn.

6 Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur

SO Fryslân is een organisatie waaronder 7 scholen vallen, het bestuur van SO Fryslân staat voor kwalitatief goed speciaal onderwijs en zij heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de 7 scholen.

De schoolleiders zijn integraal verantwoordelijk voor het onderwijs en de organisatie daarvan binnen de eigen school. SO Fryslân is faciliterend aan de scholen met ieder een eigen missie en visie, die naadloos past binnen de visie en missie en de verantwoordelijkheid van SO Fryslân.

Binnen onze besturingsfilosofie spreken we elkaar aan op onze visie op leiderschap: Wij zijn professionals en verbinders die plezier in hun werk uitstralen. Wij zijn ambitieus in onze bijdrage aan de ontwikkeling van al onze leerlingen en medewerkers; we denken in mogelijkheden. Wij zijn persoonlijk eigenaar van onze continue ontwikkeling. Wij werken samen op basis van vertrouwen. Hierdoor wordt eigenaarschap bij alle medewerkers van SO Fryslân in toenemende mate zichtbaar.

Dit betekent dat onze werkwijze als volgt verloopt:

- We spreken met elkaar af wat we goed onderwijs vinden,
- we onderzoeken hoe we er voor staan,
- na de analyse hiervan stellen we een ambitie, hiervan zijn we eigenaar,
- als professional weten we wat er nodig is om aan de ambitie te werken.

Iedere professional, elk team en per school wordt jaarlijks bepaald aan welke big rocks er wordt gewerkt om de ambitie te gaan halen. We zijn gestart met het proces naar meer eigenaarschap in de gehele organisatie, dit is een proces wat we gaande weg met elkaar bewust vorm geven. De organisatie van de Gezamenlijke Onderwijsontwikkeling is erop gericht dat middels de PDCA cyclus en het handelingsgericht werken duidelijk is wat ontwikkeld of veranderd moet worden om de ambitie te halen. SO Fryslân faciliteert in Project-, Expert- en Werkgroepen om met elkaar onderwerpen voor te bereiden, uit te wisselen en/of te ontwikkelen. De input voor de onderwerpen komt uit de teams zelf. Deze werkwijze wordt gemonitord door de Regiegroep.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

6.2 Samenwerking Ketenpartners

Stichting Speciaal Onderwijs Fryslan

Ouders

De school en de ouders/verzorgers zijn gelijkwaardige partners en gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind, ieder met een eigen specifieke verantwoordelijkheid. De betrokkenheid van ouders/verzorgers bij onze scholen is dus van groot belang. Alle scholen hebben een visie op de relatie school-ouders ontwikkeld in samenspraak met ouders. Jaarlijks brengen scholen de oudertevredenheid in beeld, de uitkomsten hiervan geven input voor de jaarverslagen en jaarplannen.

Samenwerkingsverbanden

De scholen van SO Fryslân vallen in het gebied van vier samenwerkingsverbanden (SWV), één voor het PO onderwijs en drie regio's voor het VO onderwijs. SO Fryslân onderdeel van de bestuurlijke organisatie van deze SWV-en, hier wordt het beleid voor de zorgmiddelen afgesproken.

Alle scholen hebben een goede samenwerking met de scholen en het SWV in de regio, daar wordt in gezamenlijk overleg ook de toekomst en de inrichting van het speciaal onderwijs vormgegeven. Alle scholen zitten aan tafel als het om deze ontwikkelingen gaat. Zie Koersnotitie.

Gemeentes

Door alle transitie wetgevingen; Passend Onderwijs, Transitie Jeugdzorg en de Participatiewet, zien we dat voorheen landelijke financieringsvormen zijn verschoven naar de regio. De gemeentes hebben een spilfunctie gekregen als het gaat om de regie in huisvesting, zorg en uitstroom. Een goede samenwerking met de gemeente is van groot belang. Ook in de uitvoering van de wijk- of gebiedsteams zal iedere school in de eigen regio deze partners in kaart hebben en moeten kennen.

Stakeholders zorg

Door passend onderwijs zien we een veranderende doelgroep. Aan de ene kant omdat er geen scheiding tussen de cluster 3 en 4 meer is. Anderzijds zien we een toename van de problematiek die de leerlingen met zich meebrengen. Dit vraagt meer maatwerk, differentiatie en zorg. Dit kan je als school niet alleen, hierbij zijn de uitvoerende instanties

die eerste of tweede lijn zorg uitvoeren van belang. Iedere school heeft de stakeholders zorg in kaart en weet wie de contactpersonen zijn.

Arbeidsmarkt

Door de transitiewetgeving is de opdracht van de scholen om de uitstroom van de leerlingen meer richting (gedeeltelijke) betaalde arbeid, participatiebaan of beschermt werk te laten plaatsvinden. SO Fryslân heeft de ambitie om meer leerlingen daadwerkelijk hoger uit te laten stromen, dus wordt er extra geïnvesteerd in mankracht binnen de werkgroep Stage & Arbeid en de praktijkvakken. Doel is om de samenwerking met de Arbeidsmarktregio Friesland, het UWV, de RMC's en het bedrijfsleven in de regio's te bevorderen.

VSO Talryk specifiek

Onze school werkt samen met keten partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven. Onze school heeft contact met speciaal onderwijs (SO)-scholen binnen onze stichting, deze samenwerking is met name gericht op het realiseren van een doorgaande leerlijn. Daarnaast werken we constructief samen met de gemeente.

In kader van de zorg onderhouden wij contacten met:

- De leerplichtambtenaar
- Schoolarts
- Schoolmaatschappelijk werk

De belangrijkste eigen kwaliteitsaspecten van onze school zijn:

1. We beschikken over beleid m.b.t. tussentijdse overgang naar een andere school
2. We betrekken ouder(s)/verzorger(s)
3. We werken samen met diverse ketenpartners (zie overzicht/bijlage)
4. We werken samen met het samenwerkingsverband (SWV)
5. We overleggen structureel met de schoolmaatschappelijk werker

6.3 Contacten met ouders

Onder ouders verstaan we bij ons op school nadrukkelijk ook pleegouder(s), verzorger(s) en leiding van diverse woonvormen. We hechten veel waarde aan goed contact met ouders en verzorgers. Omdat school en ouder(s)/verzorger(s) dezelfde doelen nastreven: de algemeen menselijke en de cognitieve ontwikkeling van (hun) (pleeg)kinderen. Ouder(s)/ verzorger(s) zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de klassen-leiding zijn de bevindingen van de ouder(s)/verzorger(s) essentieel om de leerling goed te kunnen begeleiden. En voor de ouder(s)/verzorger(s) is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun (pleeg)kind.

De ouder(s) en verzorger(s) van onze leerlingen zijn altijd welkom op school. Gelieve hier wel een afspraak voor te maken. Naast deze informele contacten is er ook een aantal min of meer officiële gelegenheden waarbij de ouder(s) en verzorger(s) de school binnenkomen. Hieronder ziet u op welke wijze wij er als school voor zorgen dat ouder(s)/verzorger(s) goed geïnformeerd worden, waarbij er ook tijd en ruimte is voor persoonlijke aandacht.

De belangrijkste kenmerken (eigen kwaliteitsaspecten, eigen ambities) van onze school zijn:

Ouderbijeenkomst nieuw schooljaar

In het begin van het schooljaar wordt een ouderbijeenkomst nieuw schooljaar georganiseerd. Wij gaan als school met ouder(s)/verzorger(s) in gesprek over de gang van zaken in de klas: aanbod, regels en afspraken, sfeer in de klas en praktische zaken. Tevens is er dan de gelegenheid vragen te stellen en kennis te maken met de andere ouder(s)/verzorger(s).

Ouderinformatieavond fase 3

In het begin van het schooljaar wordt een ouderinformatieavond Fase 3 georganiseerd.

Huisbezoek

Indien gewenst kan in overleg met de leerkracht een huisbezoek worden afgelegd.

Digitale nieuwsbrief

De school stuurt ongeveer 7 keer per jaar een nieuwsbrief naar ouder(s)/verzorger(s)

Communicatie-app Parro

Parro is een app op je telefoon/tablet/pc waarmee klassenleiding contact met ouder(s)/verzorger(s) heeft. Op deze

manier kunnen we mededelingen doen, foto's verzenden, individuele verhalen vertellen etc. We vergroten met deze app de betrokkenheid tussen de klas en het thuisfront. Voor leerlingen die op meerdere plekken wonen is er het bijkomend voordeel dat alle informatie op alle plekken terechtkomt.

Website-Schoolgids-Facebook

De school heeft een eigen website www.talryk.nl. Deze website wordt regelmatig geactualiseerd. Naast informatie over de school kunnen ouder()/verzorger(s) hier ook de schoolgids downloaden. Tevens plaatsen we foto's van activiteiten op onze site. Talryk beschikt ook over een Facebookpagina voor actuele informatie.

Voortgangsbespreking en ontwikkelingsperspectief

Voor iedere leerling wordt er een ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld waarin staat beschreven wat het huidige niveau, en het te verwachten niveau, van de leerling is. Het OPP wordt 2 maal per jaar in een voortgangsbespreking met ouder(s)/voogd/verzorger(s) besproken. (halverwege en aan het einde van het schooljaar) Er is ruimte om opmerkingen en toevoegingen van ouder(s)/voogd op te nemen. Ouder(s)/voogd tekenen als ze het OPP met de leerkracht/ mentor besproken hebben.

6.4 Privacybeleid

Privacy is een grondrecht dat nader uitgewerkt is in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG eist van organisaties dat zij bewust omgaan met privacy en het verwerken, delen en opslaan van persoonsgegevens. Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen. Hiervoor heeft SO Fryslân een privacyreglement opgesteld.

Inhoud

Om aan te tonen dat SO Fryslân en haar scholen zich aan de wet houden worden dataregisters geïnventariseerd met daarin de verwerkingsactiviteiten voor leerling-, personeels- en relatiegegevens. Voor de borging van de privacy van het leerlingvolgsysteem ParnasSys is een protocol opgesteld.

Een protocol voor het internet- en social mediagebruik voor leerlingen en personeel is in ontwikkeling. De verantwoordelijkheid van een juist gebruik van persoonsgegevens ligt uiteindelijk bij het individuele personeelslid zelf. SO Fryslân vindt de veiligheid van haar systemen erg belangrijk. Ondanks de zorg voor de beveiliging van de systemen kan het voorkomen dat er toch een zwakke plek is.

Medewerkers worden gevraagd hiervan melding te maken. Een datalek kan gemeld worden op: incidenten@so-fryslan.nl.

Proces

SO Fryslân heeft een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld die er op toe zal zien dat SO Fryslân en haar scholen handelen conform de AVG. Daarnaast is er een projectgroep AVG, die de samenhang en de voortgang van de aandachtspunten omzet naar acties op schoolniveau.

Aandachtspunten voor het schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval; het implementeren van het privacybeleid.

6.5 Veiligheidsbeleid

Inhoud

Scholen van SO Fryslân zijn sinds 1 januari 2006 verplicht een plan op te stellen voor veiligheid, gezondheid en milieu conform de cao's basis- en voortgezet onderwijs: het (school)veiligheidsplan. Hierin beschrijft een school hoe zij de fysieke en sociale veiligheid in en om het schoolgebouw waarborgt.

SO Fryslân heeft hiervoor een veiligheidsbeleidsplan ontwikkeld met daarbij een levend document wat op schoolniveau verder ingevuld kan worden.

Proces en aandachtspunten schoolplan 2019-2023

Komende jaren willen we overgaan van een papieren document naar een digitaal veiligheidsplan volgens de systematiek van School & Veiligheid. Deze actie zal gecoördineerd worden door SO Fryslân.

6.6 Huisvesting en ICT

Gebouwen en huisvesting

SO Fryslân streeft voor alle scholen naar huisvesting in aantrekkelijke, voor de doelgroep geschikte, schoolgebouwen en schoolpleinen die voldoen aan de wettelijke eisen van de tijd. De nieuwe gebouwen van De Wingerd, Talryk, Duisterhoutschool en de Piet Bakkerschool komen naar voren als sterke troeven van SO Fryslân op huisvestingsgebied. Daarentegen zijn de gebouwen van Kleurryk, School Lyndensteyn en It Twalûk (deels) verouderd.

In het kader van veranderende wetgeving zoals passend onderwijs, zien we een veranderende doelgroep en met de

transitie van de Jeugdzorg de toenadering van zorg en onderwijs. Dit vraagt in toenemende mate behoefte aan een andersoortige indeling van de scholen. De samenwerking in de regio is bepalend voor de ideeën hoe een school eruit moet zien, in nauw overleg met de gemeente, overige onderwijs- en zorginstellingen wordt gesproken over de eisen voor een modern schoolgebouw. Deze gesprekken vinden al plaats in Drachten voor Kleurryk en in Leeuwarden voor it Twalûk.

Ook zien we de ontwikkeling dat scholen willen inzetten op duurzaamheid. Zowel de Wingerd als Talryk hebben zonnepanelen op het dak. De komende jaren willen we bij de andere scholen ook stimuleren om dergelijke energiebesparende maatregelen te nemen.

ICT in ontwikkeling

Op het gebied van ICT kan veel winst worden behaald de komende jaren. De ontwikkelingen gaan in razend tempo, waardoor de afhankelijkheid van professionals toeneemt. Bij SO Fryslân is het beheer van de ICT deels weggezet bij een externe beheerder, die op basis van rapportages aangeeft welke keuzes gemaakt dienen te worden op de korte en de middellange termijn als het gaat om de infrastructuur.

ICT en communicatie

De interne en externe communicatie gaat ook steeds meer digitaal. Hiervoor worden systemen gebruikt die AVG proof zijn, zoals Office 365, Intranet en een digitaal ouderportaal. Er is een projectgroep die hiervoor een voorstel maakt en het proces begeleidt.

ICT in het onderwijs

Binnen het onderwijs op de scholen van SO Fryslân wordt al veel gebruik gemaakt van verschillende digitale apparaten, meestal als middel tot verwerking van een les en voor het aanbieden van ondersteunende beelden of aantrekkelijk oefenmateriaal. Op het gebied van digitale leermiddelen en de didactische toepassingen is nog veel te ontwikkelen.

We streven naar professionals die digitaal vaardig zijn, waarvoor we passende professionalisering organiseren, zowel op school als op SO Fryslân niveau.

De Expertgroep ICT houdt zich jaarlijks met deze twee onderwerpen bezig; digitale vaardigheid vergroten van het personeel en de ontwikkeling van de digitale leermiddelen en de didactische toepassingen.

7 Financieel beleid

7.1 Planning & control Financiën

SO Fryslân hanteert een jaarkalender Planning & Control (Vastgesteld door CvB op 25-06-2018) voor de financiën van de stichting waaronder de scholen ressorteren. De activiteiten zijn geordend in een jaarkalender (living document). Voorafgaande aan het schooljaar wordt jaarlijks door het bestuursbureau een planning op detailniveau verstuurd naar de schooldirecteuren. In de jaarkalender wordt aangegeven wie het proces en de voortgang bewaakt. De P&C-cyclus van SO Fryslân omvat de volgende instrumenten:

- Planning
- Controleren en bijsturen
- Verantwoording

Planning

1. Opstellen Kaderbrief
2. De begroting voor het kalenderjaar (leidend):
 - Exploitatiebegroting op school- en stichtingsniveau
 - Begroting op bestuursniveau
3. Het formatieplan voor het schooljaar:
 - Het vaststellen van de formatiebudgetten vanuit de begroting conform het beleidsstuk Kader inzet personeelsformatie voor de scholen (Vastgelegd door DOST op 30-01-2017).
 - Het jaarlijkse Formatieplan per school: Het Formatieplan per school geeft de geplande inkomsten en uitgaven op het personele vlak over het schooljaar weer.

Controleren en bijsturen

Voor het bewaken van de begroting en de formatie worden de volgende beheersinstrumenten gehanteerd:

1. Digitale rapportages van Preadyz (Advies en Administratie voor Onderwijs)
 - voor de bewaking van de formatie (rapport Monitor)
 - voor raadpleging van de financiële exploitatie (rapport Exploitatie).
2. Financiële voortgangsrapportages op school- en stichtingsniveau en de eindejaarsprognose. Het opstellen van de voortgangsrapportages valt onder de verantwoordelijkheid van de controller van SO Fryslân. De voortgangsrapportages van de scholen worden vier keer per jaar verstrekt aan de schooldirecteuren, waarna ze worden besproken met de controller. De schooldirecteur agendeert de voortgangsrapportage voor het eerstvolgende overleg met het College van Bestuur.

Verantwoording

In het Jaarverslag SO Fryslân vindt de evaluatie en verantwoording plaats over het afgelopen kalenderjaar. Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

Sponsoring

SO-Fryslân houdt zich aan de richtlijn dat handelt over sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs. Onze school onderschrijft dit convenant. Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school.

8 Zorg voor kwaliteit

8.1 Cyclus onderwijskwaliteit

Bestuurstoezicht – stelsel van kwaliteitszorg

SO Fryslân geeft het bestuurstoezicht van de scholen vorm door te werken volgens de cyclus onderwijskwaliteit en bestaat uit vier thema's en onderliggende opbrengstschalen:

1. Thema 'Ambitie'; We weten waar we naar toe willen .
2. Thema 'Zicht op kwaliteit'; We weten waar we staan.
3. Thema 'Schoolontwikkeling' & 4. Thema 'Professionalisering'; We weten hoe we daar komen .

De eerste twee thema's behoren tot "monitoren en signaleren", de 5 stappen van de OGW-cyclus van Ledoux zijn de basis voor de praktische uitwerking. De laatste twee thema's behoren tot "ontwikkelen en professionaliseren", de PDCA-cyclus van Deming. De samenhang en cyclische werkwijze van het Model Cyclus Onderwijskwaliteit (MCO) is sterk, de uitkomsten van de thema's Ambitie en Zicht op kwaliteit (monitoring en signalering) vormen de basis voor de thema's Schoolontwikkeling en Professionalisering.

Inhoud

De uitwerking van de vier thema's en opbrengstschalen zijn gezamenlijk met de scholen vormgegeven en is een groeimodel op basis van wettelijke vereisten en ambities. Op stichtingsniveau worden uitgangspunten aangaande "Goed" onderwijs per thema vastgesteld in schalen. De wettelijk vereisten (vertaald vanuit het toezichtskader van de IvHO en CAO) gelden hier doorgaans als de beschrijving van het "Voldoende" niveau. Gedurende het jaar staan de standaarden geagendeerd op bestuursgesprekken met de school (DO's), op basis van de schoolspecifieke onderbouwing wordt de kwaliteit vastgesteld door de thema's in samenspraak in te schalen.

Opbrengstschalen

Gezamenlijk met de scholen zijn er per thema opbrengstschalen vastgesteld, hier is in samenspraak inhoud gegeven. Enerzijds is de basiskwaliteit (voldoende beoordeling IvHO) vastgelegd en anderzijds de ambitie van de scholen/stichting. Het CVB bespreekt cyclisch de opbrengstschalen met de directie van de scholen tijdens DO's en heeft hiermee een actueel beeld van de kwaliteit en hoe de school er aan werkt. De uitkomsten worden op hoofdlijnen verwerkt op de poster en gedetailleerd in de opbrengstschalen. Zie bijlage voor het beleidsstuk cyclus onderwijskwaliteit.

Proces

Schoolspecifiek wordt er op gedetailleerde niveau vormgegeven wanneer de school tevreden is over zijn onderwijs. Het bestuur krijgt zicht op de kwaliteit, doordat de school op een proactieve wijze met trots laat zien hoe de school zicht op kwaliteit heeft. In de onderliggende opbrengstschalen zijn per thema de uitgangspunten eenduidig vastgesteld, die schoolspecifiek naar eigenheid uitgewerkt worden. Aansluitend faciliteert de stichting gezamenlijke schoolontwikkeling en MT ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van de cyclus onderwijskwaliteit.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

VSO Talryk

Talryk heeft een kwaliteitszorgsysteem met veel kwaliteiten. Op bestuursniveau zijn de kaders voor het digitale kwaliteitshandboek 'Kader goed onderwijs' bepaald. Met het programma Schoolmonitor evalueert de school in een vaste cyclus alle relevante kwaliteitsaspecten. Hiermee werkt zij voortdurend aan verbeteringen, deze worden op basis van de Schoolmonitor in een heldere, samenhangende cyclus gepland, geëvalueerd en geborgd en uitgewerkt in het schoolplan, het schooljaarplan en het jaarverslag. Vanaf schooljaar 2019-2020 stappen we over van schoolmonitor naar ParnasSys Mijn Schoolplan wat betreft de evaluatie van ons jaarplan en schooljaarverslag.

Talryk spreekt jaarlijks de tevredenheid uit op schoolniveau aangaande de volgende 5 onderdelen:

1. Leerlingtevredenheid (norm gesteld op 3)
2. Ouderbetrokkenheid (norm gesteld op 3)
3. Uitstroom (per schooljaar vastgesteld in een prognose rapportage)
4. Medewerkertevredenheid (norm gesteld op 3)
5. Tussentijdse opbrengsten (dat 75% van onze leerlingen zich conform verwachting ontwikkeld)

Wanneer de school niet tevreden is dan vertaald de school de aandachtspunten in lange en korte termijn doelen. Indien de school wel tevreden is dan vertaald de school deze naar borgingsactiviteiten.

8.2 Evaluatieplan 2019-2023

Onze school beschikt over een meerjarenplanning voor de kwaliteitszorg. De planning met bijbehorende onderlegger is opgenomen in de bijlage.

8.3 Kwaliteitszorg en Ambitie

Beschrijving

De volgende 3 onderdelen vormden de belangrijkste uitgangspunten voor de ontwikkeling van de kwaliteitszorg binnen de scholen van SO Fryslân:

- Beschrijving van het onderwijskundig kader, de visie en werkwijze op diverse onderdelen
- Cyclisch systeem van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten
- Systematische en planmatige schoolontwikkeling

Deze onderdelen vormden het fundament voor de kwaliteitsverbetering en voor het behoud van de gewenste kwaliteit op de scholen. Daarmee is geanticipeerd op de ambitie van de scholen en of stichting en het waarderingskader 2017 van inspectie.

Onderwijskundig kader – Wat vinden wij goed onderwijs

Goede kwaliteitszorg begint bij een goed inzicht hebben in de onderwijsbehoeften van de populatie / doelgroepen van de school. De vertaling van deze onderwijsbehoeften naar het onderwijsconcept en onderwijsaanbod van de school is een belangrijke vervolgstap. Het zijn de belangrijkste ingrediënten van de onderwijskundige visie op ZML.

Cyclisch systeem van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten

Vanuit de vastgestelde visie op wat de school goed onderwijs vindt, vertaalt de school dit naar een systematiek waarbij de visie in de praktijk meetbaar wordt gemaakt. Dit kan zijn in de vorm van kijkwijzers, opbrengstschalen of bijvoorbeeld door de tevredenheid op onderdelen te bediscussiëren (en te beoordelen) tijdens bijeenkomsten. De te ontwikkelen of te onderhouden bekwaamheidseisen van het personeel worden hierbij een middel om de opbrengsten/leerresultaten van de leerlingen te verhogen.

In de cyclische werkwijze worden de vijf stappen van OGW (Ledoux) als uitgangspunt aangehouden.

1. Het vaststellen van doelen en standaarden
2. Verzamelen van de informatie
3. Registreren van de informatie
4. Interpreteren van de informatie (feitenanalyse, interpretatie en interventies opstellen)
5. Nemen van beslissingen (korte en lange termijn)

Los van de uitgebreide kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten stelt de school schoolstandaarden op en verantwoordt jaarlijks zich aan de belanghebbenden en het bevoegd gezag op de volgende onderdelen:

- Leerlingtevredenheid
- Oudertevredenheid
- Uitstroomtevredenheid
- Medewerkerstevredenheid
- Tussentijdse (leer)opbrengsten

Systematische en planmatige schoolontwikkeling

Op basis van de uitkomsten van de cyclus OGW, werkt de school planmatig verbetertrajecten die in dienst staan van de schoolontwikkeling. De school heeft zicht op de fases van de schoolontwikkeling waarin een algemeen onderwerp of vakgebied zich bevindt. De opbouw van de schoolontwikkeling volgt ook het onderstaande stramien, waarbij de kernpunten staan beschreven.

Fase 1 Visie ontwikkeling

- Wat vinden wij/men goed onderwijs voor dit onderdeel / vakgebied?
- Hoe willen we dit onderdeel / vakgebied vormgeven?
- Hoe doen we het op dit moment, doen we al wat we zouden willen doen?
- Meetbaar maken, het vaststellen van de gewenste kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 2 Start Invoering / Praktijkervaring

- Uitwerken/ontwikkelen van de gewenste situatie (uitwerken / aanpassen van middelen)
- Ervaring opdoen met de gewenste situatie.
- Evaluatie en evt. bijstellen van de gewenste kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 3 Invoering / Implementatie

- Uitvoering van de gewenste situatie.
- Zich eigen maken van de gewenste bekwaamheidseisen, met ondersteuning van de IB-er
- Voorbereiden van het borgingstraject

Fase 4 Borging

- Borging van de gewenste kwaliteitseisen van het betreffende onderdeel / vakgebied.
- Borging van de gewenste bekwaamheidseisen m.b.t. het betreffende onderdeel / vakgebied.

De school werkt systematisch en planmatig aan verbeteractiviteiten.

Het gaat er hierbij om, dat de school op basis van de bovengenoemde evaluaties planmatig en beargumenteerd aan verbeteractiviteiten werkt. Het betekent dat de school hierin prioriteiten heeft gesteld en dat de doelen meetbaar zijn uitgewerkt in een verbeterplan.

Het verbeterproces wordt systematisch, planmatig en doelgericht uitgevoerd, waarbij duidelijk is, wie waarvoor verantwoordelijk is, wie de uitvoering op zich nemen en op welke wijze de resultaten worden geëvalueerd en geborgd.

Het schoolplan

Het startpunt van de planmatige schoolontwikkeling ligt in het Schoolplan. Vanuit de beschrijving van de huidige situatie (o.b.v. de kwaliteitspeilingen) en de gewenste situatie (vastgelegd in de ambities) worden de (globale) verbeterdoelen geformuleerd voor de komende vier jaar.

Verbeteragenda

Vanuit het schoolplan wordt het verbeteragenda opgesteld. Daarin worden de (globale) verbeterdoelen verdeeld over de vier schooljaren. De school stelt met het team prioriteiten en zorgt er voor, dat er een behapbare maar ook ambitieuze planning van de verbeteractiviteiten ontstaat.

Uitvoering jaarplan

Vanuit het schoolplan worden de doelen van het per jaar uitgewerkt in het jaarplan. De doelen worden SMART geformuleerd en per onderdeel vastgelegd. Daarnaast wordt in het jaarplan vastgelegd wie er bij de verbetering van het betreffende onderdeel betrokken zijn en wie er verantwoordelijk is voor de coördinatie en bewaking van het proces. De taken en verantwoordelijkheden zijn voor alle betrokkenen duidelijk. In de organisatiestructuur kiest de school voor een passende werkwijze om in de uitvoer het team efficiënt te betrekken, eigenaarschap bij het team is een belangrijk uitgangspunt om vanuit draagkracht te werken.

Schoolontwikkelingsagenda

Binnen de totale structuur van de vergaderplanning zal de school ruimte moeten creëren voor de uitvoering van de verschillende stappenplannen. Tevens wordt vastgelegd, welke studiebijeenkomsten, -dagen er gedurende het schooljaar worden gepland.

Systeem als middel

Alle voorgaande onderdelen komen samen in het online softwareprogramma wat de school gebruikt, mijnschoolplan.nl. Van jaarplan tot jaarverslag kan hier in worden opgemaakt. In het schooljaar 2019-2020 zal school praktijkervaring opdoen met dit nieuwe middel, pas recent is de overstap gemaakt,

9 Strategisch beleid

9.1 Strategisch beleidsplan stichting SO Fryslân

In dit 'Strategisch Beleidsplan 2019-2023 SO Fryslân' (SBP) wordt het strategisch beleid van de stichting Speciaal Onderwijs Fryslân (SO Fryslân) beschreven: de hoofdlijnen van de koers en de speerpunten voor de komende vier jaar.

De inhoud van dit plan is tot stand gekomen in een mooi proces:

De teams op de scholen zijn vanaf september 2018 gestart met de vorming van hun schoolplan. Zij hebben de sterke en zwakke aspecten van de school benoemd, met elkaar bepaald welke punten prioriteit hebben om de komende vier jaar aan te werken en wat hun ambitie is. In januari 2019 is dit proces op de scholen afgerond.

Van alle sterkte-zwakke analyses van de scholen, hun speerpunten en ambities hebben we als bestuur van SO Fryslân een analyse gemaakt. De uitkomsten daarvan hebben we met de Managementteams en Schoolontwikkelaars van de scholen besproken. Met elkaar hebben we de prioriteiten voor het Strategisch Beleidsplan van SO Fryslân voor 2019-2023 vastgesteld. Dit Strategisch Beleidsplan is daarvan het resultaat. Zo kunnen we als bestuur van SO Fryslân de scholen ondersteunen om te bereiken wat we allemaal voor ogen hebben: dat '... deze leerlingen hun eigen kracht ontwikkelen en straks een zo groot mogelijke kans krijgen om daar te komen waar ze het liefste willen zijn.'

Opbouw

Dit SBP kent de volgende opbouw. Hoofdstuk 2 start met een korte beschrijving van de missie van SO Fryslân en de organisatie van de stichting Speciaal Onderwijs Fryslân die daarmee verbonden is. De besturingsfilosofie die we volgen wordt beschreven, met de daaruit voortvloeiende visie op leiderschap. Deze uitgangspunten zijn mede gebaseerd op de grondslag die bij de diverse scholen hoort en de omgeving waarin ze acteren. In hoofdstuk 3 benoemen we de trends en ontwikkelingen die regionaal en landelijk op ons afkomen en de manier waarop we deze ontwikkelingen meenemen om onze koers te bepalen.

Een sterkte-zwakteanalyse van SO Fryslân is opgenomen in hoofdstuk 4 in een matrix. Wat we voor ogen hebben is beschreven in hoofdstuk 5, waarin de verbinding tussen visie, missie en ambitie aan de orde komen, we onze 'parels' (sterke punten) benoemen en de speerpunten, die uitmonden in de grote doelen.

In hoofdstuk 6 komen de verschillende domeinen aan de orde binnen de activiteiten van SO Fryslân, met de wijze waarop we bestuurlijk zicht houden op de kwaliteit ervan. De intern gerichte domeinen zijn Onderwijsontwikkeling, Personeelsbeleid, Financiën en Huisvesting en ICT. De extern gerichte domeinen zijn Ouders en omgeving en Privacy en Veiligheid.

De bestuurlijke aandachtspunten die uit de verschillende hoofdstukken voortkomen zijn in de bijlage samengevat.

De speerpunten die in hoofdstuk 5 zijn geformuleerd, worden de komende vier jaren in de planning voor verbetering opgenomen. Voorafgaand aan elk schooljaar worden in het jaarplan de de doelen bekendgemaakt. In het jaarlijkse bestuursverslag zal het College van Bestuur verantwoording afleggen over de voortgang hiervan.

10 Eigen kwaliteitsaspecten 2019-2023

OP1 - Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op hun vervolgbestemming en samenleving.

Thema	Indicator		Waardering
Leerstofaanbod	De school heeft een specifiek aanbod voor de basisklassen	☆	
Leerstofaanbod	De school heeft een uitdagende leeromgeving gericht op de voorbereiding uitstroom op actief burgerschap	☆	
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op het gebouw en de faciliteiten.	◇	
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op de LACCS werkwijze	◇	
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op de sectoren	◇	
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op onze motto "Samenwerken aan je toekomst"	◇	
Sectoren	Talryk heeft alle praktijkvakken zijn uitgewerkt in leerlijnen met specifieke werkcompetenties	☆	
Sectoren	Talryk heeft een cyclische werkwijzen voor de algemene werkcompetenties	☆	

OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school volgt en begeleidt de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Basiskwaliteit	3,25	(ruim) voldoende
-----------------------	-------------	-------------------------

Toelichting

Toetsen is een aandachtspunt welke onder andere wordt behandeld in de interne werkgroepen rekenen en taal & communicatie als extern tijdens de bovenschoolse expert werkgroepen

OP3 - Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

Basiskwaliteit	3	(ruim) voldoende
-----------------------	----------	-------------------------

OP5 - Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstof aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit	3,2	(ruim) voldoende
-----------------------	------------	-------------------------

Toelichting

5.4 praktijkvakken en theoretische vakken beter laten aansluiten op de uitstroomprofielen qua tijdsverdeling (40-60-80)

OP6 - Samenwerking

De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.

Basiskwaliteit	2,7	onvoldoende
-----------------------	------------	--------------------

Toelichting

6.5 niet van toepassing 6.8 niet van toepassing

OP7 - Praktijkvorming/stage

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming is doeltreffend.

Thema	Indicator		Waardering
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op stage en uitstroom		

OP8 - Toetsing en afsluiting

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Basiskwaliteit	3,57	goed / uitstekend
-----------------------	-------------	--------------------------

Toelichting

8.2-> portfolio is onze toetsmoment->werknemersvaardigheden ->Fase 3 8.4->voorschriften (lezen) kan beter->voorwaarden opnieuw herzien en evt aanpassen 8.6->uitstroom ipv vervolgonderwijs 8.7-> nvt

SK1 - Veiligheid

Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit	3,09	(ruim) voldoende
-----------------------	-------------	-------------------------

SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]

De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat.

Basiskwaliteit	3,38	(ruim) voldoende
-----------------------	-------------	-------------------------

Toelichting

Geluid in de structuur is wel teveel aanwezig. Zijkamertjes/rustruimtes aan klassen zijn niet ideaal. je hebt geen zicht op de leerling. Gedragsregels zijn in de gouden weken per klas vastgesteld. Schoolregels zijn ook aanwezig dit zijn vier basiseigels die gelden door de gehele school.

OR1 - Resultaten [geen wettelijke eisen]

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Basiskwaliteit	3,5	goed / uitstekend
-----------------------	------------	--------------------------

Toelichting

de school wil een hoger uitstroom naar beschutte arbeid

OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties [geen wettelijke eisen]

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde norm.

Basiskwaliteit	3,2	(ruim) voldoende
----------------	-----	------------------

Toelichting

vraag OR2.2 & OR2.7 & OR2.8 zijn beantwoord met weet ik niet door de werkgroep SEL

OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.

Basiskwaliteit	3,5	goed / uitstekend
----------------	-----	-------------------

Toelichting

3.2-->begeleidingsbehoeften is belangrijk echter deze plekken zijn er onvoldoende



KA1 - Kwaliteitszorg

Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.

Basiskwaliteit	3,2	(ruim) voldoende
----------------	-----	------------------

KA2 - Kwaliteitscultuur

Het bestuur en zijn scholen kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.

Thema	Indicator		Waardering
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op ons team.		
De missie van de school	Op Talryk zijn we trots op onze leerlingen		

KA3 - Verantwoording en dialoog

Het bestuur en zijn scholen leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

Basiskwaliteit	3,88	goed / uitstekend
----------------	------	-------------------

11 Meerjarenplanning 2019-2023

Thema	Aandachtspunt	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23
Streefbeeld	Een passend praktijkaanbod voor alle fasen en doelgroepen. De leerlingen zijn beter voorbereid op werk/dagbesteding, maatschappelijk meer betrokken. Ze hebben meer motivatie, zelfvertrouwen en inzicht in hun eigen mogelijkheden. Het doel is dat de school een hogere en bredere uitstroom heeft gerealiseerd.				
	We ervaren op Talryk een veilige, goede sfeer en vertrouwen. We gaan echt met elkaar in gesprek om met en tegen elkaar de dingen te kunnen bespreken, te zeggen. De afspraken die we maken voeren we uit en we voelen ons als personeel serieus genomen. We ervaren geen drempels meer tussen de verschillende afdelingen, we zijn één team dat efficiënt en open communiceert met en over onze leerlingen.				
	Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden van fase 1 t/m fase 3, waarbij het belang van de individuele leerling voorop staat. Er is sprake van opbrengstgericht werken bij de kernvakken. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die belangrijk zijn voor de toekomst van de leerlingen.				
Contextanalyse Intern & Extern	Contextanalyse intern: Problematiek in de structuurafdeling (verlegenheidssituatie)				
Actief Burgerschap en Sociale Cohesie	Talryk bevordert deelname aan en betrokkenheid op de samenleving				
Leerstofaanbod	De school is op de hoogte van het functioneren van de leerling op de stageplek				
	De leerkrachten van fase 1 & 2 ZML/ZML Intensief scoren een onvoldoende op het punt de school heeft een aantrekkelijke leeromgeving gericht op arbeidstoeleiding				
	De leerkrachten van fase 1 & 2 ZML/ZML Intensief scoren een onvoldoende op het punt de school heeft een uitdagende leeromgeving ter voorbereiding op uitstroom naar vrije tijd				
	De leerkrachten van fase 1 & 2 ZML/ZML Intensief scoren een onvoldoende op het punt de school heeft een uitdagende leeromgeving ter voorbereiding op uitstroom naar wonen				
Taal & Communicatie	Taalleesonderwijs is in ontwikkeling. In het schooljaar 2018-2019 is de werkgroep gestart met visiebepaling.				
Rekenen	We constateren dat de aangeboden methoden niet aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze leerlingpopulatie.				
	we als school duidelijke rekenafspraken maken m.b.t. methode gebruik, materialen gebruik en toetsen.				
Les- en leertijd	De verdeling van de onderwijstijd past bij de uitstroomprofielen van de school				

Thema	Aandachtspunt	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23
Zorg en begeleiding	De toetsen m.b.t. rekenen en taal geven een indicatie van de bereikte referentieniveaus				
	Passend Praktijkaanbod - Wij en de leerling hebben de mogelijk- en de onmogelijkheden samen goed in beeld, er is sprake van een realistisch zelfbeeld en de daaraan gekoppelde toekomstmogelijkheden.				
Opbrengstgericht werken	Driemaal per jaar een klassenbespreking groepskaart invoeren				
Resultaten	De verwachtingen van de school worden getoetst aan de groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode doormaken				
	De school kan aantonen dat zij (op dit gebied) haar doelstellingen haalt, zoals vastgelegd in het schoolplan				
Toetsing en afsluiting	De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften				
Vervolgsucces	Arbeidstoeleiding/ werknemersvaardigheden door ontwikkelen				
Professionalisering	Talryk wil een schoolsystematiek ontwikkelen m.b.t. professionalisering				
	Bekwaamheidsdossier voor personeel				
Het schoolklimaat: (Sociale) Veiligheid	SEL als uitgangspunt voor ons schoolklimaat				
	Sociale veiligheid meten onder leerlingen ZML Belevingsgericht, een nieuw instrument ontwikkelen				
Samenwerking Ketenpartners	Big Rock 'Passend Praktijkonderwijs'-> samenwerking met ketenpartners				
	De school voert overleg met de gemeente over inschrijvings- en toelatingsprocedures				
Cyclus onderwijskwaliteit	Leergebied overstijgend in kaart brengen				

12 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: Talryk VSO
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening

13 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: Talryk VSO
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening
